

Eindrapport project

“Woonmatch”

Een onderzoek naar de omvang van onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende uitkeringsfraude in Groningen

Gemeente Groningen:

DIA

RO/EZ

Sozawe

Woningcorporaties:

In

Nijestee

Woonstade

Patrimonium

De Huismeesters

Noordelijk Platform Fraudebestrijding
November 2005

Eindrapport project

“Woonmatch”

Een onderzoek naar de omvang van onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende uitkeringsfraude in Groningen

November 2005

INHOUD

SAMENVATTING	3
1. ACHTERGROND EN PROJECTOPZET	
1.1 Inleiding	7
1.2 Doel van het onderzoek en deelnemende partners	8
1.3 Samenwerkende gegevensuitwisseling	9
2. DE DEELONDERZOEKEN	
2.1 Inleiding en context	10
2.2 Hele stad. Verschil registraties woningcorporaties en Gba	10
2.3 Wijk Beijum. Samenloop van meer personen dan kamers en een uitkering	11
2.4 Hele stad. Samenloop Gba-signalen en een bijstandsuitkering	12
2.5 Wijk Beijum. Samenloop hoog energieverbruik en een uitkering	13
2.6 Hele stad. Samenloop leegstand Gba en registraties corporaties	13
2.7 Hele stad. Beoordeling latere Gba-inschrijving op adres corporatie	14
2.8 Bespaarde uitkeringen	14
2.9 Indirecte resultaten	15
3. BIJZONDERHEDEN WONINGCORPORATIES EN GEMEENTE	
3.1 Gegevensuitwisseling	16
3.2 Handhaving bij onrechtmatige bewoning	16
3.3 Niet-afgehandelde risico-signalen	17
3.4 Herbeoordeling door de dienst Sozawe	17
4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	18
5. BIJLAGEN (gescheiden d.m.v. gele pagina's)	
5.1 Verklaring van de afkortingen	19
5.2 Projectplan "Wie woont waar?"	20
5.3 Convenant "Wie woont waar?"	30
5.4 Melding van het project "Wie woont waar?" bij het CBP	34
5.5 Resultaten per corporatie per deelonderzoek	
5.6 Uitwisseling in Delft tussen Gba en corporaties	
5.7 Beleidsbijdragen andere corporaties en gemeenten (5.7a t/m 5.7e)	
5.8 Recente publicaties over woonfraude/onrechtmatige bewoning	

SAMENVATTING

De gemeente Groningen en de Groningse woningcorporaties hebben besloten nader onderzoek te doen naar de omvang van onrechtmatige bewoning die door bestandsvergelijking gedetecteerd kan worden. De aanleiding hiervoor waren vragen van het ministerie van VROM en interne signalen over het voorkomen van onrechtmatige bewoning.

Het onderzoek heeft als doel informatie te verschaffen voor beantwoording van de vraag of en hoe de betrokken partijen gericht beleid moeten ontwikkelen voor bestrijding van onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende uitkeringsfraude. Het onderzoek heeft de naam "Woonmatch" gekregen.

Opzet onderzoek "Woonmatch"

Kort samengevat komt het onderzoek neer op het vergelijken van bestanden van de gemeente en de woningcorporaties om risico-adressen te detecteren voor nader onderzoek. Daarbij gaat het met name om vergelijking van verhuurdergegevens, woninggegevens, Gba-gegevens en sociale dienstgegevens. In Groningen wonen ongeveer 180.000 personen. De afdeling Burgerzaken kent ongeveer 120.000 adressen. De woningcorporaties beheren daarvan ongeveer 40.000 adressen. Het onderzoek heeft bestaan uit vier soorten deelonderzoeken:

1. Alle gevallen waarin de namen van de huurders van de corporaties afweken van de namen op dezelfde Gba-adressen. Van de 240 risico-adressen zijn 130 adressen onderzocht. Van deze 130 adressen is bij 99 adressen illegale onderverhuur vastgesteld. Hierover is aan de corporaties gerapporteerd. In 17 gevallen was sprake van verklaarbare verschillen. In 14 gevallen werd de afwijking veroorzaakt door een nalatigheid van de bewoner t.o.v. de afdeling Burgerzaken van de DIA. Er zijn 110 risico-adressen niet onderzocht vanwege capaciteitsgebrek.
Gelet op de 90% onregelmatigheidsscore bij de wél onderzochte selectie, kan het aantal gevallen van illegale onderverhuur met waarschijnlijk 90 verhoogd worden en de nalatigheden t.o.v. de Gba met 10.
2. Alle adressen waarbij volgens de Gba sprake was van leegstand, maar bij de corporaties wel een huurder bekend was. Alle 62 risico-adressen zijn onderzocht. Bij 22 adressen is illegale onderverhuur vastgesteld. Hierover is aan de corporaties gerapporteerd. In 28 gevallen was sprake van nalatigheid t.o.v. de afdeling Burgerzaken/Gba. In 8 gevallen was de internetinschrijving mislukt. De redenen hiervoor worden nader uitgezocht. In 4 gevallen was er een bijzondere verklaring voor de leegstand.
3. Alle gevallen waarbij volgens de afdeling Burgerzaken/Gba een latere bijschrijving op het huurdersadres heeft plaatsgevonden. Vanwege beperkte onderzoekscapaciteit is van deze lijst een 2% steekproef getrokken en een analyse gemaakt. Dit leidde tot 8 risico-adressen en die zijn alle 8 onderzocht. Bij 3 adressen is illegale onderverhuur vastgesteld. Hierover is aan de corporaties gerapporteerd. De uitkomst van het onderzoek is met 50 vermenigvuldigd vanwege

het steekproefkarakter van 2%. Gelet op het geringe aantal is de onnauwkeurigheidsmarge bij dit onderdeel aan de hoge kant. Over het hele bestand correspondeert dit waarschijnlijk met 150 aanwezige gevallen van illegale onderverhuur.

4. Er zijn verschillende risicoselecties onderzocht vanuit de invalshoek uitkeringsfraude. Op basis van de onderzochte risicoselecties zijn in juni 2004 in eerste instantie 56 uitkeringen beëindigd. Op 18 mei 2005 zijn deze dossiers opnieuw beoordeeld. In 40 gevallen is nog steeds sprake van een ingetrokken of stopgezette uitkering. In 16 gevallen is de uitkering tijdelijk onderbroken geweest (variërend van 1 tot 14 maanden, gemiddeld ongeveer 4 maanden) maar weer heropend. In 2 gevallen is de uitkering ingetrokken maar aansluitend heropend met een gewijzigde uitkeringshoogte.

Het gemeentelijk voordeel van de geheel beëindigde uitkeringen laat zich berekenen op tenminste 1 jaar uitkeringsvoordeel: 40 maal € 14.670 is € 586.800,- gemeentelijk voordeel.

Daarnaast hebben de tijdelijk onderbroken uitkeringen voor een besparing gezorgd van 16 maal gemiddeld 4 maanden: 16 maal (€ 12.670 : 12 x 4) is € 67.573,-.

Het totale gemeentelijke voordeel over de periode mei 2004 tot mei 2005 bedraagt € 654.373,-. Het gemeentelijke voordeel blijft maandelijks oplopen voor elke uitkering die beëindigd blijft. Door de ingewikkelde toerekening van de landelijke bijstandsbudgetten is geen exacte berekening van het toekomstige gemeentelijke voordeel te maken.

Andere resultaten

Alle gevallen waarbij de registratie van de afdeling Burgerzaken/Gba aangepast zou kunnen worden zijn aan de DIA gerapporteerd.

Alle mogelijke gevallen van huursubsidiefraude die in de deelonderzoeken zijn gebleken, zijn opgevraagd door het ministerie van VROM voor eventuele strafrechtelijke vervolgstappen.

Alle mogelijke gevallen van ontduiking van belastingen zijn opgevraagd door de Belastingdienst voor beoordeling van eventuele correcties/aangiftes.

In de bijlagen is ruim aandacht besteed aan de beleidsinitiatieven die door woningcorporaties resp. gemeenten in Amsterdam en Rotterdam zijn genomen om tot bestrijding van onrechtmatige bewoning te komen.

Conclusie

Het antwoord op de vraag naar de omvang van de onrechtmatige bewoning bestaat uit twee onderdelen: absolute aantallen en financiële gevolgen.

De totale omvang van de onrechtmatige bewoning in het woningbestand van de corporaties voor zover dit uit bestandsvergelijking af te leiden was, bedraagt bij benadering 361 adressen.

Dit correspondeert met ongeveer 1% van het woningbestand van de corporaties (= 39.640 woningen).

De omvang van de nalatigheden ten opzichte van de afdeling Burgerzaken/Gba bedraagt ongeveer 52 adressen. Dit correspondeert met een vervuiling van 0,13 %.

Vanuit de invalshoek uitkeringsfraude hebben de 56 geheel of tijdelijk beëindigde uitkeringen tot een financiële besparing geleid van tenminste € 654.373,- . Dit gemeentelijke voordeel kan in de toekomst nog aanmerkelijk oplopen als de uitkeringen over langere tijd stopgezet blijven.

Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek en de conclusies kunnen enkele aanbevelingen gedaan worden:

1. De corporaties wordt aanbevolen om de 110 niet onderzochte risico-adressen te onderzoeken op onrechtmatige bewoning.
2. Om toekomstige onrechtmatige bewoning te voorkomen wordt aanbevolen een structurele gegevensuitwisseling tussen de afdeling Burgerzaken/Gba en de woningcorporaties te organiseren. Juridisch en technisch is dit mogelijk. Daarnaast wordt de afdeling Burgerzaken raadpleging van het woningregister aanbevolen voor controle van nieuwe/twijfelachtige inschrijvingen.
3. Om uitkeringsfraude te voorkomen of te beëindigen wordt voor de bestaande cliënten aanbevolen een structurele uitwisseling van risicoselecties te organiseren tussen de afdeling Burgerzaken/Gba en de dienst Sozawe.
4. Gemeente en woningcorporaties wordt aanbevolen om voor de handhaving op het terrein van de onrechtmatige bewoning uniform en schriftelijk vastgelegd beleid te ontwikkelen en dit te agenderen voor het bestuurlijk overleg.

Kanttekeningen

1. Begrip onrechtmatige bewoning

Onder onrechtmatige bewoning worden de woonsituaties verstaan die feitelijk afwijken van de aan overheidsinstanties en verhuurders opgegeven werkelijkheid waardoor maatschappelijk ongewenste gevolgen optreden. Daarbij kan o.a. gedacht worden aan illegale onderverhuur en uitkeringsfraude. Onder "witte" onrechtmatige bewoning worden de situaties verstaan die door bestandsvergelijking gedetecteerd kunnen worden. "Zwarte" onrechtmatige bewoning wijkt feitelijk van een registratie af, maar kan niet uit een registratie afgeleid worden. Hierbij moet vooral aan illegalen/buitenlanders gedacht worden die zich niet hebben ingeschreven bij gemeente of corporatie. Naar de omvang van "zwarte" onrechtmatige bewoning is geen onderzoek gedaan. De projectopzet is beperkt gebleven tot de "witte" onrechtmatige bewoning.

2. Niet onderzochte risico-adressen

De onderzoeksfase is afgesloten op 1 april 2005. Een deel van de adressen waarbij mogelijk sprake is van illegale onderverhuur is vanwege gebrek aan onderzoekscapaciteit niet onderzocht. Ten behoeve van mogelijk "eigen" onderzoek door de corporaties worden deze adressen wel aan de corporaties verstrekt. Deze lijst met 110 risico-adressen maakt geen deel uit van het eindrapport.

3. Beperking onderzoek tot corporaties

Het onderzoek naar onrechtmatige bewoning, illegale onderverhuur en uitkeringsfraude is volgens de onderzoeksopzet beperkt gebleven tot de corporaties en de dienst Sozawe. Dit betekent dat een groot deel van het woningbezit niet onderzocht is: particuliere verhuurders, institutionele beleggers en woningeigenaren. Er zijn ook geen uitkeringsbestanden van UWV of SVB onderzocht.

In de grote steden spelen de excessen van overlast, overbewoning en brandveiligheid zich met name af bij panden die in particuliere handen zijn.

4. Uitvoering onderzoek, begeleiding en kosten

Het onderzoek is begeleid door een projectgroep, samengesteld uit vertegenwoordigers van de deelnemende organisaties. Dit zijn de vijf woningcorporaties en de gemeentelijke diensten RO/EZ, DIA en Sozawe.

Het onderzoek is uitgevoerd door de afdeling NPF van de dienst Sozawe (voorheen Rif-Noord).

Bij enkele onderzoeken heeft het huisbezoek plaatsgevonden met of door de afdeling FC van de dienst Sozawe. Het project is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

De gemeente Groningen, dienst Sozawe/afdeling NPF heeft alle kosten van het onderzoek gedragen. De inzet van formatie heeft in totaal 1,5 jaar-fte gekost, verspreid over 2 jaar.

De hiermee samenhangende kosten bedragen € 75.000,-. In eerste instantie heette het onderzoek "Wie woont waar?". De naam is later gewijzigd in "Woonmatch".

1. ACHTERGROND EN PROJECTOPZET

1.1 Inleiding

De aanpak van onrechtmatige bewoning en daarmee samenhangende fraude staat landelijk al enige jaren hoog op de politieke agenda. Ook in Groningen zijn er indicaties dat het onderzoeken van dit probleem de moeite waard is.

Onder onrechtmatige bewoning worden de woonsituaties verstaan die feitelijk afwijken van de aan overheidsinstanties en verhuurders opgegeven werkelijkheid waardoor maatschappelijk ongewenste gevolgen optreden.

Ten opzichte van de overheid is meestal sprake van overtredingen of misdrijven, ten opzichte van woningcorporaties en andere verhuurders is meestal sprake van contractbreuk.

Onrechtmatige bewoning heeft diverse gevolgen op het gebied van woonruimteverdeling, woningbeheer, registerbeschrijvingen en bijstandsuitkeringen. Zo kunnen bijvoorbeeld situaties ontstaan van onveilige dan wel ongezonde huisvesting van onderhuurders en/of illegalen.

In juni 2003 is door de diensten RO/EZ, DIA en Sozawe en de woningcorporaties besloten om nader onderzoek te doen naar deze onrechtmatige bewoning.

De gekozen benadering houdt ook belangrijke beperkingen in. Van het totale woningaanbod in Groningen is ongeveer 45 % in handen van de woningcorporaties, 10 % betreft particuliere verhuur en 45 % betreft koopwoningen.

Vanuit efficiency-overwegingen is gekozen voor vergelijking van de bestanden van de corporaties en de gemeente. Vanuit het belang van rechtvaardige woonruimteverdeling is dit ook de belangrijkste categorie.

Dit betekent dat een groot deel van het woningbezit niet onderzocht is: de particuliere verhuurders, de institutionele beleggers en de woningeigenaren. Er zijn ook geen uitkeringsbestanden van UWV of SVB onderzocht.

Daarnaast is het onderzoek beperkt tot de gevallen waarin een indicatie voor onrechtmatige bewoning uit de verschillende registraties is af te leiden. Dit wordt ook wel "witte" woonfraude genoemd en deze vorm is dus met bestandskoppelingen te detecteren. "Zwarte" woonfraude betreft woonsituaties waarin de bewoning volgens de registraties gelijk is, maar waar feitelijk andere mensen wonen. Dit verschijnsel is alleen met huisbezoek waar te nemen en kan niet met bestandsvergelijking gedetecteerd worden. Hierbij moet vooral aan huisvestingssituaties van illegalen/buitenlanders gedacht worden die zich niet hebben ingeschreven bij gemeente of corporatie. Naar de omvang van "zwarte" onrechtmatige bewoning is geen onderzoek gedaan. De projectopzet is beperkt gebleven tot de "witte" onrechtmatige bewoning.

De gebruikte afkortingen worden verklaard in **bijlage 5.1**. Voor het plan van aanpak en het daartoe getekende convenant wordt verwezen naar **bijlage 5.2** en **bijlage 5.3**. In deze bijlagen wordt nog de oude projectnaam "Wie woont waar?" gebruikt. In dit eindrapport wordt het project aangeduid als "Woonmatch". Deze naam drukt het onderzoek van woonsituaties met behulp van bestandskoppelingen goed uit.

1.2 Doel van het onderzoek en deelnemende partners

Doel van het beoogde verkennende onderzoek is inzicht te krijgen in de omvang van het verschijnsel onrechtmatige bewoning en de hiermee samenhangende uitkeringsfraude. Indien sprake blijkt te zijn van een substantieel probleem, kunnen de betrokken partijen gericht beleid ontwikkelen om ongewenste situaties tegen te gaan.

Kort samengevat komt het project neer op het vergelijken van bestanden van de gemeente en de woningcorporaties om risicoadressen te detecteren voor nader onderzoek. Daarbij gaat het met name om vergelijking van verhuurdergegevens, woninggegevens, Gba-gegevens en sociale dienstgegevens.

Vanuit de gemeente Groningen nemen drie diensten deel aan het onderzoek, te weten, de DIA, de dienst SoZaWe en de dienst RO/EZ.

De DIA is belast met de uitvoering van de Wet Gba en is derhalve verantwoordelijk voor een juist bevolkingsregister. De dienst Sozawe is belast met de uitvoering van de Abw/Wwb en aanverwante regelingen en is derhalve verantwoordelijk voor rechtmatige uitkeringen.

De dienst RO/EZ is beleidsmatig verantwoordelijk voor wonen in de stad en wil misstanden op dit gebied voorkomen. Daarbij gaat het om belangen als belemmering doorstroming, illegale bewoning en onveilige woonsituaties (brandveiligheid en gezondheid).

De Woningcorporaties in Groningen participeren omdat zij belast zijn met de uitvoering van de Huisvestingswet resp. de Huursubsidiewet en verantwoordelijk zijn voor goede en rechtvaardige woonruimteverdeling. Aanvullend zijn enkele andere organisaties benaderd voor het verstrekken van inlichtingen. Dit vond alleen plaats voor zover er een wettelijke informatieplicht ten opzichte van de gemeente bestaat.

De voorbereidende fase van dit onderzoek is onder coördinatie van RO/EZ uitgevoerd door een projectgroep. Deze projectgroep bestond uit vertegenwoordigers van de (eerder genoemde) deelnemende gemeentelijke diensten en woningcorporaties. De voorbereidende fase heeft geleid tot het plan van aanpak en het convenant, zie bijlagen 5.2 en 5.3.

De projectgroep heeft na goedkeuring van het plan van aanpak door de betrokken directies en portefeuillehouders de uitvoering van het onderzoek door de afdeling NPF begeleid.

In augustus 2004 is een tussenrapportage opgesteld en in september door de begeleidende projectgroep vastgesteld.

Het onderzoek is tot 1-1-2004 uitgevoerd door de gemeentelijke participatie in het Regionaal interdisciplinair fraudeteam Noord (Rif-Noord), vanaf 1-1-2004 wordt het onderzoek uitgevoerd door de afdeling NPF van de dienst Sozawe. Veel "oude" Rif-taken worden door deze nieuwe gemeentelijke afdeling uitgevoerd. Rif-Noord was gespecialiseerd in het doelmatig koppelen van bestanden en kon ook "veldonderzoek" naar risico-adressen uitvoeren.

Als naam voor het onderzoek werd in eerste instantie "Wie woont waar?" gehanteerd. Na publiciteit van de dienst Sozawe over een thematisch deelonderzoek met dezelfde naam is (om verwarring te voorkomen) gekozen voor de projectnaam "Woonmatch".

1.3 Samenwerkende gegevensuitwisseling

Voor de onderlinge gegevensuitwisseling is voldaan aan de eisen van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Het onderzoek en de gegevensverwerking is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP, voorheen Registratiekamer). Voor de melding van de gegevensverwerking wordt verwezen naar **bijlage 5.4**.

Het CBP heeft zich in eerdere correspondentie op het standpunt gesteld dat koppelingen rechtmatig en toelaatbaar zijn als de koppeling een substantiële bijdrage levert aan de publieke taakstelling op het terrein van de fraudebestrijding. De uitgevoerde koppelingen voldoen aan dit criterium en zijn na overleg met de Bestuursdienst ook besproken in het gemeentelijk privacy-overleg.

Het project "Woonmatch" is sterk vergelijkbaar met het Amsterdams "Zoeklichtproject".

Het nog onder de toen geldende Wet Persoonsregistraties (WPR) hiervoor in 1997 opgestelde privacyreglement is door de toenmalige Registratiekamer goedgekeurd. Aan het project "Woonmatch" nemen minder partners deel.

2. DE DEELONDERZOEKEN

2.1 Inleiding en context

De oorspronkelijke opzet van het onderzoek was gericht op de omvang van de onrechtmatige bewoning in de gemeente Groningen. De beoogde projectuitvoering bestond primair uit gegevensvergelijking. Diverse bestanden zijn vergeleken met de Gba-gegevens. Vervolgens zijn op basis van deze vergelijking de meest waarschijnlijke gevallen van onrechtmatige bewoning geselecteerd. Daarna heeft dossier- en adresonderzoek plaatsgevonden. De adresbezoeken zijn in januari 2004 gestart en liepen door tot 1 april 2005.

Afhankelijk van de beschikbare capaciteit kon prioriteitstelling aan deelselecties toegekend worden. Dat is soms gebeurd voor Beijum.

De gemeente Groningen investeert vanwege overlast momenteel extra in de wijk Beijum-oost. In deze deelwijk is sprake van bijzondere problemen. Op basis hiervan heeft de gemeente Groningen verzocht om bij het onderzoek naar de omvang van onrechtmatige bewoning voorrang te geven aan deze wijk en daarbij zorg te dragen voor goede afstemming met het beoogde Interventieteam Beijum-oost.

Er is bij het plannen van de huisbezoeken wel afgestemd met de activiteiten van het interventieteam Beijum-oost, maar de huisbezoekresultaten van het interventieteam worden niet als basis voor onderzoeksconclusies over de omvang van onrechtmatige bewoning gebruikt.

De huisbezoeken in Beijum-oost vinden plaats in straten met een verhoogd risico op problemen en overlast en zijn daarom niet representatief voor de stad. De werkzaamheden van beide projecten hebben elkaar niet doorkruist.

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de uitgevoerde deelonderzoeken. In de paragrafen 2.2 t/m 2.7 wordt een overzicht gegeven van de bereikte resultaten. In paragraaf 2.8 worden de gerealiseerde besparingen op het terrein van de uitkeringsfraude benoemd. In paragraaf 2.9 worden de indirecte resultaten benoemd.

2.2 Hele stad. Verschil registraties woningcorporaties en Gba

Het doel van dit deelonderzoek is inzicht te verkrijgen in de verschillen tussen de huurderregistratie en de inschrijfgegevens bij Burgerzaken (Gba). Informatie hierover was voor de corporaties de belangrijkste reden om aan het onderzoek mee te doen.

In totaal zijn uit de 5 corporatiebestanden 294 adressen geselecteerd voor schermanalyse met de Gba-gegevens en navraag bij de corporaties. Daardoor vielen 54 adressen af. Deze hadden betrekking op huursituaties die toch bij de corporatie bekend waren en op b.v. weduwen die hun "meisjesnaam" weer gingen gebruiken. Daardoor bleven 240 adressen over voor nader onderzoek.

Het was de bedoeling om al deze adressen te controleren door middel van een huisbezoek. In de loop van het onderzoek bleek een capaciteitsgebrek aanwezig te zijn voor onderzoek van alle 240 adressen. Daarom is de corporaties om ondersteuning hiervoor gevraagd, maar dat bleek niet

mogelijk. Het deelonderzoek is daarna beperkter uitgevoerd: tenminste 25 % van de adressen per corporatie. Uiteindelijk heeft deze werkwijze geleid tot 130 onderzochte adressen. In deze gevallen heeft een rapportage aan de corporaties plaatsgevonden. Er zijn 110 risico-adressen niet nader onderzocht. De overzichten van de resultaten per corporatie zijn als **bijlage 5.5** opgenomen. Hieruit blijkt dat er sprake is van verschillen in onderzochte aantallen per corporatie.

De resultaten laten zich als volgt samenvatten. In 99 gevallen is illegale onderverhuur vastgesteld. In 5 gevallen gaat het daarbij om personen die nooit zelf in de huurwoning gewoond hebben. Na toewijzing begonnen zij direct onder te verhuren.

In 70 gevallen heeft de officiële huurder er wel zelf gewoond, maar verhuurt hij na vertrek illegaal onder.

In 24 gevallen is sprake van bijzondere vormen van illegale onderverhuur: één van de contractanten is vertrokken of de overeengekomen periode van huisbewaarderschap wordt overschreden.

In 17 gevallen is sprake van verklaarbare verschillen: sloop, administratieve onnauwkeurigheden of een goed verhaal van de bewoner.

In 14 gevallen is sprake van een nalatigheid ten opzichte van de gemeente. Men verzuimde bewust of onbewust de Gba-inschrijving te regelen.

Er zijn 110 risico-adressen niet onderzocht. Gelet op de 90% onregelmatigheids-score bij de wél onderzochte selectie, kan het aantal gevallen van illegale onderverhuur met waarschijnlijk 90 verhoogd worden en de nalatigheden t.o.v. Burgerzaken met 10.

Dit deelonderzoek heeft ook geleid tot twee beëindigde uitkeringen bij de dienst Sozawe. Op de peildatum 18 mei 2005 stonden beide uitkeringen nog steeds stop.

2.3 Wijk Beijum. Samenloop van meer personen dan kamers en een uitkering

Dit deelonderzoek is vanuit de invalshoek uitkeringsfraude uitgevoerd, alleen in Beijum. Voor deze selectie zijn de volgende bestanden gekoppeld:

- Het woningregister. Dit gemeentelijke bestand bevat o.a. informatie over oppervlakte en het aantal kamers van elke wooneenheid in de gemeente.
- De gemeentelijke basisadministratie (Gba). Het Gba bevat o.a. informatie hoeveel en welke personen op een adres wonen.
- Het uitkeringsbestand van de dienst Sozawe (GWS). Het GWS bevat informatie over lopende uitkeringen, personen en adressen.

De bestanden zijn gekoppeld en de uitkomsten zijn geanalyseerd. Daaruit bleek dat de vergelijking van het aantal kamers op een adres met het aantal volgens de Gba ingeschreven personen belangrijke indicaties voor onrechtmatige bewoning dan wel overbewoning opleveren.

Dit maakt het woningregister tot een belangrijk instrument voor risicosignalering.

Daarna zijn de dossiers geraadpleegd. In Beijum kwamen op basis hiervan in eerste instantie 14 adressen voor huisbezoek in aanmerking. Deze huisbezoeken werden in april en mei 2004 afgelegd

door medewerkers van het NPF in samenwerking met medewerkers van de afdeling Fraudecontrole (FC) van de dienst Sozawe. Resultaat: in eerste instantie werd in 8 gevallen de uitkering ingetrokken, in 1 geval werd de uitkering herzien en teruggevorderd en in 1 geval werd de uitkering eerst gecontinueerd maar na later onderzoek gestopt.

Op de peildatum 18 mei 2005 (ongeveer een jaar later) zijn de volgende resultaten te melden:

- uitkering nog steeds gestopt 6
- uitkering tijdelijk gestopt of teruggevorderd, maar weer heropend 4

2.4 Hele stad. Samenloop Gba-sigitaal (overleden, vertrokken buiten de gemeente Groningen en vertrokken naar onbekend) en een bijstandsuitkering

Dit deelonderzoek is vanuit de invalshoek uitkeringsfraude uitgevoerd over alle wijken van de stad. De uitvoering van de Abw/Wwb houdt in dat de dienst Sozawe bij de beoordeling van het recht op bijstand verifieert of het door belanghebbende verstrekte adres gelijk is aan het adres waaronder belanghebbende in de Gba staat ingeschreven.

In dit deelonderzoek is gekeken welke personen bij de afdeling Burgerzaken een bepaalde code hebben gekregen. De Gba-codes staan voor: overleden, vertrokken buiten de gemeente Groningen en vertrokken naar onbekend. Deze code is toegekend aan enkele honderden personen, maar de samenloop met een lopende uitkering betrof op het moment van de koppeling (1 april 2004) 67 gevallen. Daarnaast bestaat bij de afdeling Burgerzaken op basis van klachten van burgers twijfel over bepaalde adressen en krijgen die de code "onderzoekswaardig". Beide coderingen overlappen elkaar in hoge mate.

De koppeling leidde in eerste instantie tot 65 onderzoekswaardige dossiers/adressen.

Van de 65 cliënten bleken 10 overleden te zijn. Deze 10 gevallen waren bekend bij de dienst Sozawe. De uitkeringen waren inmiddels geblokkeerd of ingetrokken.

Na aftrek van deze 10 gevallen resteerden 55 zaken voor nader onderzoek van de woonsituatie. Een deel hiervan had betrekking op zwervers die zich niet aan hun meldingsplicht bij het opvanghuis hadden gehouden. Het niet-melden wordt door de opvanghuizen op grond van afspraken doorgegeven aan de afdeling Burgerzaken. Deze melding leidt tot automatische Gba-uitschrijving en daardoor kwamen deze zaken uit de koppeling.

Toch bleek dat in veel gevallen de betrokken zwervers aannemelijk konden maken wel in Groningen te verblijven en is hun uitkering met terugwerkende kracht heropend.

In andere gevallen is de uitkering enige weken of maanden onderbroken. Pas na de verschaftte duidelijkheid over de woonsituatie is een nieuwe ingangsdatum vastgesteld.

Ook heeft in enkele gevallen een normwijziging plaatsgevonden.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de gevallen die voor heropening in aanmerking kwamen inmiddels heropend zijn. De uitkeringen die op de peildatum 1 mei 2005 nog als blokkering of als beëindiging geregistreerd staan, kunnen als duurzame beëindigingen beschouwd worden.

Op de peildatum 18 mei 2005 zijn de volgende resultaten te rapporteren:

- uitkering nog steeds gestopt	30
- uitkering tijdelijk gestopt of teruggevorderd, maar weer heropend	12
- uitkeringshoogte gewijzigd	2

2.5 Wijk Beijum. Samenloop hoog energieverbruik en een uitkering

In dit deelonderzoek is gezocht naar bedrijfsmatige activiteiten bij uitkeringsadressen. De aanname was dat de koppeling van hoge energieverbruikcijfers aan de uitkeringsadministratie zinvolle informatie over bedrijfsmatige activiteiten of mogelijke hennepplantages zou opleveren.

Gekozen is voor onderzoek van uitkeringsadressen waarvan het elektriciteitsverbruik aanzienlijk hoger is dan in soortgelijke woningen. Als ondergrens werd een verbruik vanaf 7.000 KWh per jaar gehanteerd. In een enkel geval was het verbruik 11.470 KWh per jaar. Ook werd de hoogte van het waterverbruik in het onderzoek betrokken.

Na dossieronderzoek zijn 8 adressen in Beijum onaangekondigd bezocht.

De koppeling heeft tot twee beëindigde uitkeringen geleid. In één woning was een internetbedrijfje gevestigd, de andere betrof een sexpannd annex klussenbedrijf. De cliënt deed hiervan geen opgave aan de dienst Sozawe.

In twee gevallen waren anonieme tips aanwezig die wezen op bedrijfsmatige thuisteelt van hennep. In de beide bezochte woningen was op dat moment echter geen sprake van thuisteelt. De meeste cliënten konden hun hoge elektriciteitsverbruik niet exact verklaren. In voorkomende gevallen werd advies gegeven om tot een lager energieverbruik te komen of om de reden van het hoge energieverbruik te achterhalen.

Op de peildatum 18 mei 2005 stonden beide uitkeringen nog steeds stop.

2.6 Hele stad. Samenloop leegstand Gba en registraties corporaties

In dit deelonderzoek zijn de adressen die volgens de Gba leeg staan (niemand ingeschreven) vergeleken met de registraties van de corporaties. Op de samenloop van deze bestanden is commentaar gevraagd van de corporaties. De corporaties hebben 62 adressen voor nader onderzoek teruggemeld. Deze adressen zijn allemaal bezocht.

De overzichten van de resultaten per corporatie zijn ook in **bijlage 5.5** opgenomen.

De resultaten van deze 62 adresonderzoeken:

Bij 22 adressen was sprake van illegale onderverhuur en durfde/wilde de nieuwe bewoner zich niet bij Burgerzaken melden.

In 28 gevallen was er sprake van legale bewoning ten opzichte van de corporatie, maar was de bewoner nalatig geweest de wijziging aan Burgerzaken door te geven.

In 8 gevallen was de internetinschrijving bij Burgerzaken mislukt.

In 4 gevallen was sprake van een bijzondere situatie: sloop, samenvoeging of winkelbestemming.

Er was bij dit deelonderzoek geen sprake van beëindigde uitkeringen.

2.7 Hele stad. Beoordeling latere Gba-inschrijving op adres corporatie

In deze deelselectie is gekeken naar alle gevallen waarbij volgens de Gba een latere bijschrijving op het huuradres heeft plaatsgevonden. Van deze lijst is een 2% steekproef getrokken en een analyse gemaakt. Dit leidde tot 8 risico-adressen en die zijn alle 8 onderzocht.

Vanwege het geringe aantal is geen uitsplitsing per corporatie opgenomen. De uitkomst van het onderzoek is vanwege het steekproefkarakter van 2% met 50 vermenigvuldigd. Gelet op het geringe aantal adressen maal de vermenigvuldigingsfactor is de onnauwkeurigheidsmarge bij dit onderdeel aan de hoge kant. Een nauwkeuriger resultaat is te verkrijgen door de steekproef uit te breiden naar b.v. 10% en alle daar uit voort vloeiende risico-adressen te onderzoeken. Door capaciteitsgebrek is van deze uitbreiding afgezien.

Bij de 8 geselecteerde adressen is op 3 adressen illegale onderverhuur vastgesteld. Hierover is aan de corporaties gerapporteerd.

Deze verhouding stemt overeen met de resultaten van onderdeel 2.7. Over het hele bestand correspondeert dit waarschijnlijk met 150 aanwezige gevallen van illegale onderverhuur.

Er was bij dit deelonderzoek geen sprake van beëindigde uitkeringen.

2.8 Bespaarde uitkeringen

Vanuit de invalshoek bestrijding uitkeringsfraude zijn de volgende concrete resultaten te rapporteren.

De gemiddelde uitkeringshoogte die door de gemeente Groningen uitbetaald wordt, bedraagt €12.672 per uitkering per jaar. Daarnaast worden uitgaven gedaan voor reïntegratie en uitvoeringskosten. Deze uitgaven worden bij de voordeeltberekening niet meegenomen.

De onderzoeken als beschreven in onderdeel 2.2, 2.3, 2.4, en 2.5 hebben tot tenminste 56 geheel of tijdelijk beëindigde uitkeringen geleid. Incidenteel zijn boetes of maatregel opgelegd.

De gemeente Groningen betaalt per uitkering gemiddeld € 14.670,- per jaar. Dit bedrag bestaat uit twee componenten: het uitkeringsdeel (12.760) en de uitgaven voor uitvoeringskosten (2.000).

Het gemeentelijk voordeel van de geheel beëindigde uitkeringen laat zich berekenen op tenminste 1 jaar uitkeringsvoordeel: 40 maal € 14.670 is € 586.800,- gemeentelijk voordeel.

Daarnaast hebben de tijdelijk onderbroken uitkeringen voor een besparing gezorgd van 16 maal gemiddeld 4 maanden: 16 maal (€ 12.672:12x4) is € 67.573,-. Bij de tijdelijke onderbrekingen is de component uitvoeringskosten niet meegerekend.

N.B.: Het gemeentelijk voordeel blijft maandelijks oplopen voor elke uitkering die beëindigd blijft. Door de ingewikkelde toerekening van de landelijke bijstandsbudgetten is geen exacte berekening van het toekomstige gemeentelijke voordeel te maken.

2.9 Indirecte resultaten

De werkwijze van het project WWW heeft ook een indirect resultaat opgeleverd.

De registraties van de afdeling Burgerzaken, van de dienst Sozawe en van de corporaties zijn verbeterd. In verschillende deelonderzoeken is gerapporteerd over verbeteringen. Dit aspect is ook terug te vinden in de resultaten en bijlagen.

Eén verbetering van registraties is in de deelonderzoeken nog niet genoemd. Bij de koppeling tussen de uitkeringsadministratie van de dienst Sozawe en de Gba bleek een kleine afwijking tussen beide sofi-nummerbestanden. Tien bij de dienst Sozawe bekend zijnde sofi-nummers bleken niet in de Gba voor te komen. Deze zaken zijn nader uitgezocht.

In een aantal gevallen was sprake van (mogelijke) registratiefouten. Voor zover van toepassing zijn de signalen met een rapportage overgedragen aan de afdeling Burgerzaken van de DIA.

In 6 gevallen is de Gba-registratie aangepast, in 4 gevallen is de GWS-registratie aangepast.

Alle mogelijke gevallen van huursubsidiefraude die in de deelonderzoeken zijn gebleken, zijn opgevraagd door het ministerie van VROM voor eventuele strafrechtelijke vervolgstappen.

Alle mogelijke gevallen van ontduiking van belastingen zijn opgevraagd door de Belastingdienst voor beoordeling van eventuele correcties/aangiftes.

In beide gevallen is na ontvangst van een schriftelijk verzoek de informatie op grond van een wettelijke verplichting verstrekt.

Over de resultaten van de nadere beoordeling door het ministerie van VROM en door de Belastingdienst zijn op korte termijn geen gegevens te verwachten.

3. BIJZONDERHEDEN WONINGCORPORATIES EN GEMEENTE

3.1 Gegevensuitwisseling

De woningcorporaties blijken grote behoefte aan Gba-informatie te hebben. Dit is momenteel beperkt geregeld. De bevoegdheid voor het verstrekken van deze Gba-informatie is door de gemeente Groningen geregeld in de op art. 100 lid 1 Wet Gba gebaseerde mogelijkheid om via gemeentelijke verordening bepaalde rechtspersonen zonder winstoogmerk recht op Gba-informatie te verlenen. Daarin heeft de gemeente Groningen, net als de meerderheid van de Nederlandse gemeenten, de modelverordening van de VNG gevolgd. Op basis daarvan hebben de woningcorporaties recht op een deel van de Gba-gegevens.

In de praktijk blijkt dit beperkt te blijven tot individuele gevallen. Er is geen systematische gegevensuitwisseling gecreëerd in het kader van de rechtvaardige woonruimteverdeling. Voor de privatisering van deze publieke taak was deze Gba-uitwisseling gewaarborgd via het vroegere (opgeheven) Huisvestingsbureau en het daarna volgende (inmiddels ook opgeheven) Woonservicecentrum.

In dit verband is vermeldenswaardig dat niet alleen uit het "Woonmatch"-project blijkt dat met een goede Gba-uitwisseling waardevolle resultaten geboekt kunnen worden.

Als voorbeeld kan gewezen worden op de succesvolle samenwerking van de gemeente Delft met vier woningcorporaties. De via internet geregelde toegang van de corporaties op de Gba is beperkt tot bepaalde gegevens en goedgekeurd door het College Bescherming Persoonsgegevens.

Zie **bijlage 5.6**.

3.2 Handhaving bij onrechtmatige bewoning

In eerste instantie is aan een jurist van de dienst RO/EZ de vraag gesteld hoe sterk de huurbescherming is van een illegale onderhuurder. De handhavingsmogelijkheden resp. eventuele ontruiming blijken sterk afhankelijk te zijn van het afgesloten huurcontract. Dit verschilt per corporatie. Als de onderhuur duidelijk verboden is, kan het contract met de huurder worden opgezegd. De relatie met de onderhuurder kan dan ook verbroken worden.

In het project is gebleken dat de woningcorporaties verschillend omgaan met de gerapporteerde gevallen van illegale onderverhuur. Woningcorporatie Nijestee onderneemt momenteel nadere actie bij elk door de afdeling NPF gerapporteerd adres. Andere corporaties ondernemen minder of (nog) geen actie.

Door de corporaties werd in het bestuurlijk overleg van woningcorporaties en gemeente de wenselijkheid van een gezamenlijk beleid onderschreven.

Als handreiking voor handhavingsbeleid voor corporaties en gemeente kan gewezen worden op de handhavingsmethodiek die toegepast wordt door corporaties en gemeenten met meer ervaring op dit terrein:

- a. Congresbijdrage dhr. Damsma, werkzaam bij de Algemene Woningbouw Vereniging (AWV, Amsterdam). **Bijlage 5.7a.**
- b. Congresbijdrage dhr. Van Trijp, werkzaam bij Woningcorporatie Het Oosten, Amsterdam. **Bijlage 5.7b.**
- c. Congresbijdrage dhr. Rombout, projectleider Rotterdam. **Bijlage 5.7c.**
- d. Projectbijdrage dhr. De Bruijn, projectleider Rotterdam. **Bijlage 5.7d.**
- e. Diverse publicaties. **Bijlage 5.7e.**

Enkele recente algemene publicaties over de problemen op de woningmarkt resp. onrechtmatige bewoning zijn opgenomen in **bijlage 5.8.**

3.3 Niet-afgehandelde signalen

Er zijn bij deelonderzoek 2.2 110 risico-adressen niet nader onderzocht. Gelet op de 90% onregelmatigheidscore bij de wél onderzochte selectie, kan het aantal gevallen van illegale onderverhuur met waarschijnlijk 90 verhoogd worden en de nalatigheden t.o.v. de afdeling Burgerzaken met 10.

Deze adressen zullen alsnog aan de corporaties overgedragen worden voor afhandeling binnen hun handhavingsbeleidskaders.

3.4 Herbeoordeling door de dienst Sozawe

In eerste instantie hebben de deelprojecten van “Woonmatch” in de loop van 2004 tot 56 beëindigde uitkeringen geleid. Op 18 mei 2005 bleken nog 40 uitkeringen geheel beëindigd te zijn en zijn 16 uitkeringen tijdelijk onderbroken geweest.

De heropende uitkeringen zijn op dossierniveau beoordeeld. Daarbij is gekeken of de gerezen twijfel met goed onderzoek was weggenomen. Over het algemeen was dit het geval.

Daarnaast wordt de uitkomst van de Gba-koppeling van juni 2004 vergeleken met de uitkomst van de Gba-koppeling van mei 2005. Deze werkzaamheden worden in mei/juni 2005 uitgevoerd en de resultaten hiervan worden niet meer in deze rapportage opgenomen.

De Gba-vergelijking wordt ook uitgevoerd om te bepalen op welke wijze de structurele gegevensuitwisseling tussen Gba en Sozawe het beste vorm gegeven kan worden.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk worden op basis van de uitgevoerde koppelingen en het daarop gevolgde nader onderzoek enkele conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

1. De onderzoeksdoelstelling is gehaald. Het onderzoek naar de omvang van onrechtmatige bewoning heeft plaatsgevonden op basis van verschillende risicoselecties en nader adresonderzoek. Bij ongeveer 1% het woningbestand van de corporaties is sprake van uit registraties blijkende onrechtmatige bewoning.

2. De omvang van onrechtmatige bewoning in combinatie met Abw resp. Wwb-uitkeringsfraude is substantieel aanwezig. De verschillende deelselecties hebben tot 56 geheel of tijdelijk beëindigde uitkeringen geleid.

Aanbevolen wordt op basis van de Gba-informatie risicoselecties te ontwikkelen ten behoeve van de dienst Sozawe en deze gegevensuitwisseling structureel te organiseren.

3. Bij het nader onderzoek van de risicoselectie is gebleken dat in een deel van deze gevallen de Gba-inschrijving niet conform de werkelijkheid is. Dit gegeven heeft ook gevolgen voor alle andere wetten waarvan de uitvoering eveneens gebaseerd is op de Gba-inschrijving. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de uitvoering van de AOW/AKW, de Wet Individuele Huursubsidie, de Wet Onroerend zaakbelasting, de Wet Studiefinanciering etc.

De koppeling van informatie uit het woningregister met de Gba-adresvoering levert zinvolle signalen op voor nader onderzoek. Aanbevolen wordt het woningregister als "rode vlag" te hanteren bij nieuwe Gba-inschrijvingen.

4. De grootste "vervuiling" was aanwezig in de bestanden van de woningcorporaties. De verschillen tussen corporaties en Gba zijn een duidelijk risicosignaal voor nadere controle.

Op dit moment is deze informatie-uitwisseling tussen de woningcorporaties en de Gba niet goed geregeld.

Om illegale onderverhuur tegen te gaan wordt aanbevolen een systematische gegevensuitwisseling tussen woningcorporaties en Gba te organiseren.

5. Er ontbreekt schriftelijk beleid bij de woningcorporaties over handhaving bij illegale onderverhuur. Aanbevolen wordt op dit terrein gemeenschappelijk beleid van gemeente en woningcorporaties te ontwikkelen en deze afstemming te agenderen voor het bestuurlijk overleg.

6. Aanbevolen wordt de niet-afgehandelde signalen door de corporaties nader te laten onderzoeken.

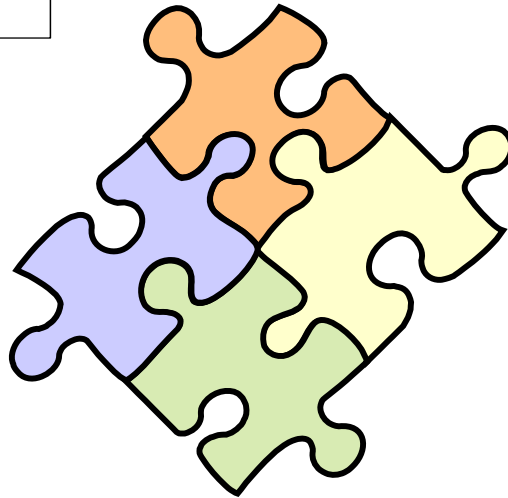
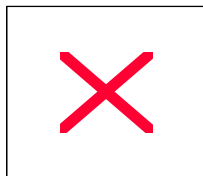
5. BIJLAGEN

Bijlage 5.1 Verklaring van de afkortingen

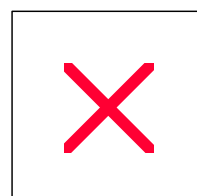
Abw	Algemene bijstandswet (tot 01-01-2004)
CBP	College Bescherming Persoonsgegevens
DIA	Dienst Informatie en Administratie (van de gemeente Groningen)
FC	fraudecontroleur
Gba	Gemeentelijke basisadministratie
GGZ	geestelijke gezondheidszorg
GWS (GWS4all)	naam van het uitkeringsstelsel van de gemeente Groningen
KWh	kilowatt per uur
MV	maandverklaring
NPF	Noordelijk Platform Fraudebestrijding (vanaf 01-01-2004)
Rif-Noord	Regionaal interdisciplinair fraudeteam noord (tot 01-01-2004)
RO/EZ	Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken
Sozawe	Sociale zaken en werk
SR	Sociale Recherche
SSNA	Stichting Studiecommissie Nederlandse Antillen
VOW	Vertrokken Onbekend Waarheen
WPR	Wet Persoonsregistraties
Wwb	Wet werk en bijstand (vanaf 01-01-2004)

Wie woont waar?

Onderzoek naar de omvang van onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende uitkeringsfraude in Groningen

*Groningen, april 2003
Dienst RO/EZ, afdeling Wonen*

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Definitie en de gevolgen van onrechtmatige bewoning
3. Doel van het onderzoek
4. Deelnemende partners en belangen
5. Samenwerkende gegevensuitwisseling
6. Projectorganisatie
7. Projectopzet omvang onrechtmatige bewoning
8. Capaciteit en planning
9. Dekking
10. Vervolg

1. Inleiding

Onrechtmatige bewoning staat al enige jaren op de politieke agenda. Een concrete en zeer tragische aanleiding is de Bijlmerramp geweest. Naar aanleiding van dit vliegtuigongeluk bleek dat in de getroffen flat veel mensen woonden die niet op de betreffende adressen bij het bevolkingsregister ingeschreven waren.

De Tweede Kamer heeft herhaaldelijk aandacht gevraagd voor de omvang, oorzaken en oplossingsmogelijkheden. E.e.a. heeft geleid tot een landelijk onderzoek om het inzicht in de problematiek te vergroten. Op basis van dit onderzoek heeft de toenmalige staatssecretaris van VROM, dhr. J.W. Remkes, een circulaire gestuurd aan alle gemeenten in Nederland. Hierin werd benadrukt dat het aanpakken van onrechtmatige bewoning samen met de verhuurders in de gemeente vanuit het Ministerie wordt gestimuleerd.

Een indicatie van de problematiek is de screening die heeft plaatsgevonden naar aanleiding van het koninklijk huwelijk tussen prins Willem-Alexander en prinses Maxima. Uit veiligheidsoogpunt is de binnenstad van Amsterdam onderzocht op bewoning. De resultaten van deze screening zijn ontluisterend. In het hart van de stad blijkt 80% van de mensen die volgens het Gba (= gemeentelijke basisadministratie) op een bepaald adres wonen, daar in de praktijk niet te wonen (zie bijlage 1).

Binnen de gemeente Groningen blijken er diverse indicaties te bestaan voor de aanwezigheid van het verschijnsel onrechtmatige bewoning.

- Vanuit de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het bevolkingsregister en de uitvoering van de wet Gba kunnen de twijfelachtige adressituaties en het gebruik van briefadressen¹ als Gba-adres genoemd worden. Deze situaties doen zich ongeveer 1000 keer voor.
- De dienst Sozawe voert sociale wetgeving uit en daarbij is de verificatie van de woonsituatie van groot belang. In de praktijk volgt de dienst de Gba-inschrijving, maar op basis van informatie uit heronderzoeken en tips blijken jaarlijks enige honderden adressen voor nader onderzoek in aanmerking te komen.
- De woningcorporaties lopen bij uitvoering van de Huursubsidiewetgeving zeer vaak aan tegen onregelmatige adressituaties. Het ministerie van VROM voert de regeling individuele huursubsidie (IHS) uit. Ter controle van de ingevulde formulieren wordt informatie van de gemeenten (Gba, adresinformatie) en van de Belastingdienst (inkomsten) opgevraagd. Als de Gba-adresvoering afwijkt van de informatie op het aanvraagformulier, wordt niet direct huursubsidie toegekend. Per brief wordt de aanvrager om opheldering gevraagd. In de gemeente Groningen is in ongeveer 23.000 gevallen sprake van huursubsidieverstrekking. In vele gevallen bleek de Gba-informatie af te wijken van de aanvraagformulieren. Het ministerie van VROM is verzocht om hierover nadere kwantitatieve gegevens te verstrekken. Vele honderden Groningers hebben zich tot het gemeentelijk woonservicecentrum gewend om hulp of advies. Bij de Groningse woningcorporaties zijn sinds juni 2002 enkele fulltimers werkzaam om een deel van deze gevallen tot een oplossing te brengen.

¹ Briefadres= woont ergens anders dan op aangegeven adres. Dit kan verschillende oorzaken hebben.

- Indicatie vanuit overlastsituaties. Uitzettingen vinden plaats op basis van huurschuld of overlast. Wietplantages vallen volgens de jurisprudentie ook onder overlast. Op de uitgezette gevallen vindt geen monitoring plaats door gemeente of woningcorporaties. Bij een nieuwe inschrijving als woningzoekende bij het woonservicecentrum blijkt dat deze personen meestal nog op het (aantoonbaar onjuiste) uitzetadres ingeschreven te staan.
- In het kader van de nota Evaluatie kamerverhuurbeleid is een raming gemaakt van de illegale kamerverhuurpanden. De verwachting is dat dit ongeveer 1000 panden bedraagt. Dit is een vorm van onrechtmatige bewoning.
- Een laatste (niet cijfermatig te onderbouwen) aanleiding is de beperkte doorstroming. Door illegale onderverhuur blijven de officiële wachtlijsten bestaan (zie ook bijlage 1). In Groningen neemt de laatste jaren de doorstroming af en nemen de wachtlijsten toe. Dit heeft diverse oorzaken zoals groei bewonersaantal stad, toegenomen sloop, nieuwbouwpoging houdt toegenomen groei niet bij e.d.. Onrechtmatige bewoning kan ook verantwoordelijk zijn voor een deel van dit probleem.

De verwachting is dat de problematiek in Groningen niet zo omvangrijk zal zijn als in Amsterdam, maar deze aanname is niet gebaseerd op onderzoek. Deze nota is opgesteld om meer inzicht te krijgen in de omvang en aard van de onrechtmatige bewoning en daarmee samenhangende uitkeringsfraude in de gemeente Groningen.

2. Definitie en de gevolgen van onrechtmatige bewoning

Onder onrechtmatige bewoning worden de woonsituaties verstaan die feitelijk afwijken van de aan overheidsinstanties en verhuurders opgegeven werkelijkheid waardoor maatschappelijk ongewenste gevolgen optreden. Ten opzichte van de overheid is meestal sprake van overtredingen of misdrijven, ten opzichte van woningcorporaties en andere verhuurders is meestal sprake van contractbreuk.

Een voorbeeld van onrechtmatige bewoning en de ongewenste gevolgen daarvan is het verschijnsel van huisjesmelkers. Hierdoor wordt de doorstroming belemmerd en kunnen onveilige woonsituaties ontstaan.

Onrechtmatige bewoning heeft diverse gevolgen op het gebied van woonruimteverdeling, woningbeheer, registerbeschrijvingen en bijstandsuitkeringen. Deze gevolgen zijn:

- a. Onveilige dan wel ongezonde huisvesting van onderhuurders en/of illegalen.
- b. Naleving van veiligheidsvoorschriften/vergunningseisen.
- c. Aspecten van openbare orde respectievelijk overlast, bijvoorbeeld te veel (illegale) bewoners in een woning of bedrijfsactiviteiten in een woonruimte.
- d. Onjuiste registratie in de Gemeentelijke Basisadministratie.
- e. Uitkeringsfraude. De Gemeentelijke Basisadministratie is de basis voor de uitvoering van diverse uitkeringen, zoals de Algemene bijstandswet (Abw), de Algemene ouderdomswet (Aow), de Algemene kinderbijslagwet (Akw) en de Algemene nabestaandenwet (Anw).

- f. Stagnering van de officiële doorstroming en doorkruist een rechtvaardige verdeling van (schaarse) woonruimte.
- g. Het ontstaan van fraudeconcentraties. In de praktijk blijkt dat fraude zich regelmatig uitstrekt naar meerdere gebieden. Indien een vorm van fraude te lang gedoogd wordt, ontstaat een vicieuze cirkel van toenemende maatschappelijke vervreemding en normverschuiving. Hierdoor wordt de stap om ook op andere/meerdere terreinen te frauderen als minder groot gezien. Een voorbeeld is de combinatie onrechtmatige bewoning en uitkeringsfraude. Een ander voorbeeld is dat in een straat met relatief veel personen die langdurig in een uitkeringssituatie zitten, de kans zeer groot is dat zwart werken als normaal en logisch wordt ervaren. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de informele en illegale circuits samengaan met criminaliteit, verpaupering, sociale desorganisatie e.d. Dus fraudeconcentraties kunnen ook effect hebben op de leefbaarheid van een buurt.

3. Doel van het onderzoek

Doel van het beoogde verkennende onderzoek is inzicht te krijgen in de omvang van het verschijnsel onrechtmatige bewoning en uitkeringsfraude. Indien er sprake blijkt te zijn van een substantieel probleem, kan de Gemeente gericht beleid ontwikkelen om ongewenste situaties (zoals genoemd onder 2) tegen te gaan.

Elke betrokken dienst of organisatie heeft een eigen beleid bij de uitvoering van de wettelijke taken. Door een interdisciplinaire aanpak kan een meerwaarde worden bereikt. Hierbij wordt namelijk gebruik gemaakt van de bij andere diensten en organisaties beschikbare informatie. De beschikbare bestanden worden gekoppeld, waardoor discrepanties in de diverse administraties ontdekt kunnen worden.

4. Deelnemende partners en belangen

Om het interdisciplinaire karakter van het onderzoek vorm te geven, is contact gezocht met diverse belanghebbende partijen. Dit zijn:

- a. Gemeente Groningen, RO/EZ. De dienst RO/EZ is beleidsmatig verantwoordelijk voor wonen in de stad en wil misstanden op dit gebied voorkomen, zoals belemmering doorstroming, illegale bewoning en onveilige woonsituaties (brandveiligheid en gezondheid). Bij het verkennende onderzoek naar de omvang van onrechtmatige bewoning heeft deze dienst derhalve de regiefunctie.
- b. Gemeente Groningen, DIA. De DIA is belast met de uitvoering van de Wet Gba en is derhalve verantwoordelijk voor een juist bevolkingsregister. De DIA is al op zoek naar mogelijkheden om de kwaliteit van het GBA te verbeteren. Het voorstel voor dit onderzoek is daarbij behulpzaam.
- c. Gemeente Groningen, Sozawe. De dienst Sozawe is belast met de uitvoering van de Abw en aanverwante regelingen en is derhalve verantwoordelijk voor rechtmatige uitkeringen. Indien er uitkeringen onrechtmatig verstrekt blijken te worden, kan dit een besparing opleveren. Het aandeel van de Gemeente Groningen in deze uitkeringen is 25%. De overige 75% wordt

gefinancierd door het Rijk. De verwachting is dat in 2004 de gemeente volledig verantwoordelijk zal worden voor de uitvoering van deze uitkeringen. Het belang van de gemeente bij effectieve fraudebestrijding neemt daardoor sterk toe.

- d. Woningcorporaties. Deze zijn belast met de uitvoering van de Huisvestingswet, de Huursubsidiewet en zijn verantwoordelijk voor goede en rechtvaardige woonruimteverdeling. Inzet is dat de woningcorporaties meedoen als partner. De gevraagde gegevens worden als bestand opgevraagd en hebben betrekking op adressen en bewoners. Uit het project komen signalen van illegale onderhuur naar de woningcorporaties terug. Deze brede gegevensverwerking wordt aangemeld bij het CBP.
- e. Overige instanties. Aanvullend zullen andere organisaties benaderd worden voor het verstrekken van inlichtingen. Dit vindt alleen plaats voor zover er een wettelijke informatieplicht ten opzichte van de gemeente bestaat. Hierbij kan gedacht worden aan zorgverzekeraar Geové (voorheen RZG), de Informatie Beheer Groep (IBG) en particuliere verhuurders.

Voor de uitvoering wordt voorgesteld om de gemeentelijke participatie in het Regionaal interdisciplinair fraudeteam Noord (Rif-Noord) te benutten. Rif-Noord is gespecialiseerd in het doelmatig koppelen van bestanden en kan ook "veldonderzoek" naar risicoadressen uitvoeren. Daarnaast kan Rif-Noord gebruik maken van de expertise van andere Rif-teams in Nederland op het terrein van de onrechtmatige bewoningbestrijding. Dit geldt met name voor de Rif-projecten op het terrein van onrechtmatige bewoning in Amsterdam, Rotterdam en Utrecht.

5. Samenwerkende gegevensuitwisseling

Een integrale en slimme aanpak vereist toelaatbare gegevensuitwisseling en analyse, waarna risicoadressen geselecteerd worden voor nader adresonderzoek. Voor de gegevensuitwisseling moet worden voldaan aan de wetgeving op dit terrein.

Het grootste deel van de voor dit project benodigde gegevens is als 'intern gemeentelijk bestand' beschikbaar: DIA/GBA²/BVG³, Sozawe/Abw⁴, RO-EZ/vergunningen kamerverhuurpanden.

Voor verhuurders, zorgverzekeraar en IBG geldt een wettelijke informatieplicht ten opzichte van de Gemeente.

Door de koppelingen ontstaat wel een nieuwe gegevensverwerking waarop de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) van toepassing is. In een brief van 9 september 2002 aan Rif-Noord heeft het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) zich met betrekking tot de door Rif-Noord uitgevoerde koppelingen op het standpunt gesteld dat deze rechtmatig en toelaatbaar zijn als de koppeling een substantiële bijdrage levert aan de publieke taakstelling op het terrein van de fraudebestrijding.

Kort samengevat komt het er op neer dat de voorgestelde koppelingen om onrechtmatige bewoning te detecteren toelaatbaar zijn als er voldoende resultaat uitkomt. Wel is een wettelijke

² GBA= Gemeentelijke Basisadministratie

³ BVG= Basis Voorziening Gegevens (combinatie van diverse gemeentelijke bestanden)

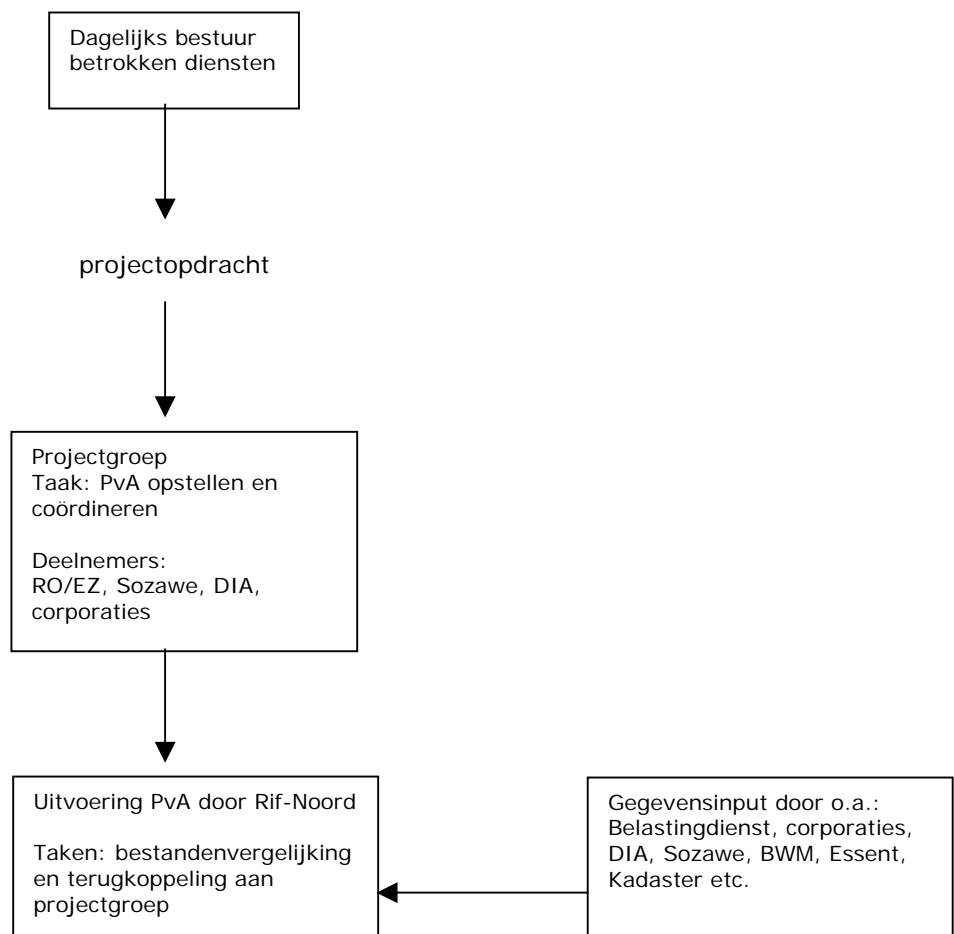
⁴ Abw= Algemene bijstandswet

basis voor de gegevensverstrekking vereist. De voorgestelde koppelingen voldoen aan dit criterium en zijn besproken in het gemeentelijk privacy-overleg en met de Bestuursdienst.

De mogelijkheden van het samenwerkingsverband Rif-Noord om gegevens uit te wisselen vormt één van de belangrijkste redenen om voor te stellen de uitvoering van deze pilot op te dragen aan de bij Rif-Noord gedetacheerde gemeenteambtenaren. Alle gegevensverwerkingen worden nauwkeurig omschreven aangemeld bij het CBP. Indien nodig vindt nader beleidsoverleg plaats met het CBP.

6. Projectorganisatie

De projectorganisatie ziet er schematisch als volgt uit:

De beleidsvoorbereidende fase is onder coördinatie van RO/EZ uitgevoerd door een projectgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de deelnemende diensten en organisaties. Deze fase heeft geleid tot onderliggend plan van aanpak voor de bepaling van de omvang van de onrechtmatige bewoning. Indien de dagelijks besturen van de betrokken diensten dit plan van aanpak goedkeuren, wordt deze nota beschouwd als projectopdracht.

Voorgesteld wordt de nadere uitvoering van de inzichtverschaffende pilot uit te laten voeren door het bij Rif-Noord gedetacheerde gemeentelijk personeel. Er zal regelmatig terugkoppeling plaatsvinden van de voortgang en de (voorlopige) resultaten aan de dagelijkse besturen van de diverse betrokken diensten.

7. Projectopzet omvang onrechtmatige bewoning

De gewenste uitkomst van het project is een eindrapport waarin op basis van slimme en effectieve risico-analyse een aantal adressen onderzocht zijn. Op basis van dit onderzoek dient inzicht verkregen te worden op welke terreinen en in welke omvang sprake is van onrechtmatige bewoning.

De eerste fase van de projectuitvoering bestaat uit gegevensvergelijking. Diverse bestanden worden vergeleken met de Gba-gegevens. Bij de voorbereiding geeft elke betrokken instantie of dienst aan welke informatie beschikbaar is voor bestrijding van onrechtmatige bewoning en over welke informatie zij graag zouden beschikken. Ook dient elke belanghebbende organisatie aan te geven welke resultaten zij van het adresonderzoek verwachten.

Daarna wordt een keuze uit de te vergelijken bestanden gemaakt en worden deze met de Gba-informatie en met elkaar vergeleken. Vervolgens worden op basis van deze vergelijking risico-adressen geselecteerd voor nader onderzoek.

In de tweede fase van het project worden door middel van vergelijking en analyse de meest waarschijnlijke gevallen van onrechtmatige bewoning geselecteerd. Dit gebeurt voor het totale corporatiebezit en voor een gedeelte (bijvoorbeeld wijk) van de overige verhuurders.

Een klein deel (steekproef) van de gevonden selectie wordt feitelijk onderzocht om de kwaliteit van de risicosselectie te testen. Afhankelijk van de resultaten zullen sommige koppelingen doelmatiger plaats dienen te vinden of worden alleen selecties onderzocht.

Bij deze nadere adresonderzoeken wordt de werkelijke situatie van het adres onderzocht. Dit vindt vooraf plaats door nader deskresearch (dossieronderzoek), waarna het risico-adres feitelijk bezocht wordt. Bij dit onderzoek wordt via een checklist aandacht besteed aan alle betrokken belangen: uitkeringen, Gba-inschrijving, huursubsidie, onderverhuur, vergunningen en verzwegen inkomsten. Op basis van de na dit onderzoek op te maken rapportage kan elke betrokken dienst of organisatie eigen conclusies trekken en overgaan tot wijzigingen of handhaving.

Voor een goede projectuitvoering zijn in ieder geval de volgende bestanden van belang:

- a. Gegevens van woningcorporaties en enkele andere verhuurders over mede- en onderverhuur
- b. Onderzoekswaardige adressen volgens de DIA/Gba
- c. Het RO/EZ-bestand van kamerverhuurders respectievelijk aantal kamers
- d. Het uitkeringsbestand van de dienst Sozawe
- e. Partnergegevens en adresgegevens van het ziekenfonds.

Daarnaast zal bij risico-adressen op individuele basis nadere informatie worden opgevraagd bij diverse instanties voor zover daartoe wettelijke mogelijkheden bestaan.

Ook zal geprobeerd worden enkele innovatieve koppelingen te realiseren. Via koppeling van verhuurgegevens aan kadastrale gegevens kan de samenloop gedetecteerd worden van nieuwe woningeigenaren die hun huurwoning hebben aangehouden voor onderverhuur. Ook het huren van meerdere huurwoningen door één persoon kan door vergelijking tussen woningcorporaties onderling vastgesteld worden.

Tot slot wordt een rapport geleverd met de (geschatte) omvang van onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende uitkeringsfraude in Groningen.

8. Capaciteit en planning

De uitvoering beperkt zich tot gegevensverwerking, analyse en het testen van de kwaliteit van de risicoadressen d.m.v. adresbezoek. De hiervoor beschikbare capaciteit en expertise is aanwezig bij het bij Rif-Noord gedetacheerd gemeentelijk personeel. De uitvoering omvat ook de automatisering en de gegevensmelding bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

Van de deelnemende diensten en organisaties wordt vertegenwoordiging in de begeleidende projectgroep, gegevensverstrekking en beleidsinformatie verwacht. Soms zal de gegevensverstrekking een selectie uit de eigen bestanden zijn. Voor de adresonderzoeken worden bij de dienst Sozawe t.z.t. dossiers opgevraagd.

De verwachting is dat in augustus 2003 kan worden begonnen met de uitvoering van het project. De doorlooptijd bedraagt ongeveer een jaar.

9. Dekking

Rif-Noord wordt momenteel nog gesubsidieerd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Tevens werkt er gedetacheerd personeel dat wordt betaald door Sozawe. Het project onrechtmatige bewoning valt binnen de reguliere werkzaamheden van Rif-Noord en daardoor is in deze fase geen aanvullende financiering door de Gemeente Groningen nodig. De deelnemers van de projectgroep zijn één keer per maand tijd kwijt aan een projectgroepvergadering.

Het aanleveren van gegevens aan het Rif valt grotendeels onder de bestaande handhavingstaak van de diverse gemeentelijke afdelingen. Desalniettemin dient hiervoor in 2003 en in 2004 tijd gereserveerd te worden. Het tijdsbeslag voor het aanleveren van bestanden of selecties door de diverse afdelingen automatisering, verschilt per afdeling maar is beperkt van omvang (maximaal 1 week, verspreid over een langere periode). Het opzoeken van dossiers van risicoadressen vereist voor Sozawe en de gezamenlijke woningcorporaties ook maximaal 1 week werk.

10. Vervolg

Afhankelijk van de resultaten van de pilot is vervolgens politieke besluitvorming vereist over het gewenste vervolgtraject. Het is goed mogelijk dat er politieke keuzes gemaakt worden op het terrein van doelmatige zoekmethodes en risico-analyse.

De vraag is in hoeverre bestaande taken en capaciteit van de betrokken diensten en organisaties mede ingezet kunnen worden voor deze doelstelling. Afhankelijk van de beschikbare capaciteit kunnen prioriteiten gesteld worden in de volgorde van de te onderzoeken adressen. Indien nodig zal hiervoor te zijner tijd een voorstel worden gedaan.

Opmerking: Mogelijk wijzigt de organisatiestructuur van Rif-Noord per 1/1/2004. Voor de beoogde inzichtverschaffing over de omvang van de onrechtmatige bewoning zal dit geen gevolgen hebben.

Bijlage 5.3 Projectconvenant “Wie woont waar?”

Onderstaande participanten:

De Gemeente Groningen, meer in het bijzonder

1. De dienst RO-EZ
2. De DIA
3. De dienst Sozawe

De Woningcorporaties, te weten:

4. Nijestee
5. In
6. Stichting De Huismeesters
7. Christelijke Woningstichting Patrimonium
8. Stichting Woonstade Hoogkerk-Noorddijk

allen bevoegd vertegenwoordigd, zijn overeengekomen met inachtneming van het onderstaande samen te werken op het gebied van de integrale beheersing van onrechtmatige bewoning en daartoe samen te werken in het project “Wie woont waar?”

Artikelen:

1. Doelstellingen en beoogde resultaten

De samenwerking heeft tot doel onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van de bovengenoemde partijen en met inachtneming van ieders wettelijke taken en de daaraan ontleende bevoegdheden:

- a. Inzicht te verschaffen in de omvang van de onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende ongewenste gevolgen. Onder ongewenste gevolgen wordt de maatschappelijke schade verstaan die het gevolg is van de schending van de op dit terrein geformuleerde wettelijke en contractuele verplichtingen.
- b. Hiertoe op basis van bestandsvergelijking en risico-analyse twijfelachtige woonsituaties nader te onderzoeken. De werkwijze beperkt zich tot toezicht/controle. Wanneer mogelijk strafbare feiten geconstateerd worden, kunnen deze signalen worden overgedragen aan de bevoegde opsporingsinstanties.
- c. In zijn algemeenheid te handelen zoals beschreven in het projectplan “Wie woont waar?”.

De samenwerking streeft de volgende resultaten na:

1. Financiële/administratiefrechtelijke resultaten. Dit heeft betrekking op het alsnog administratief corrigeren van woonsituaties, corrigeren van Gba-inschrijving en correcties van het recht op bijstand.

2. Maatschappelijke resultaten. Het verkregen inzicht en de resultaten van de daadwerkelijk onderzochte situaties kunnen leiden tot een betere verdeling van schaarse woonruimte, tot verbetering van de doorstroming, tot bevordering van veiligheid resp. leefbaarheid en tot behoud van draagvlak van de sociale voorzieningen.

Het tweede maatschappelijke resultaat is de vergroting van gevoelsmatige pakkans en het vergroten van de feitelijke pakkans. Dit kan leiden tot de door participanten gewenste gedragsverandering.

3. Preventieve aanbevelingen. Deze worden gebaseerd op analyse van onrechtmatige bewoning veroorzakende structuren, procedures en regels. Er worden verbeteringssuggesties geformuleerd voor de organisatie van de handhaving, voor beleidsvorming en voor regelgeving.

2. Het object van de samenwerking

De samenwerking richt zich op de bewoners van de gemeente Groningen die betrokken zijn bij onrechtmatige bewoning. Het project kan ook wijksgewijs uitgevoerd worden.

3. De wijze waarop beoogd wordt het doel te bereiken

De doelstelling wordt gerealiseerd door uitvoering van het projectplan "Wie woont waar?"

Dit plan maakt deel uit van het projectconvenant.

De uitvoering berust bij de gemeente Groningen, afdeling DIA/Rif-Noord.

4. Informatie-uitwisseling en geheimhouding

Partijen verplichten zich binnen het kader van de samenwerking tot maximale uitwisseling van informatie en treffen daartoe de nodige voorzieningen.

De wederzijds verstrekte informatie mag niet voor andere doeleinden gebruikt worden dan die passen in de doelstellingen van het project en uitwisseling vindt plaats met inachtneming van de daarvoor geldende wet- en regelgeving.

Op basis van daartoe geformuleerde wettelijke inlichtingenplicht kunnen, naast de participanten, ook andere instanties benaderd worden voor gegevensverstrekking.

De participanten machtigen de manager van de afdeling DIA/Rif-Noord tot de voor het project benodigde vertegenwoordiging en correspondentie op het terrein van de gegevensverwerking.

De voor het project benodigde gegevensverwerking wordt getoetst aan het door Rif-Noord met het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) ontwikkelde privacyreferentiekader voor koppelingsprojecten. De gegevensverwerking wordt aangemeld bij het CBP.

5. Financiering

Materiaal, outillage, inrichting en huisvesting worden voor de onderzoeksuitvoering beschikbaar gesteld door de gemeente Groningen, afdeling DIA/Rif-Noord.

Voor zover participanten op basis van de onderzoeksuitkomsten over willen gaan tot nadere correcties en/of handhaving, dienen zij hiervoor zelf de menskracht en middelen ter beschikking te stellen.

De controlefunctionarissen die voor de uitvoering van het project worden ingezet, worden betaald door de instellingen waarbij ze in dienst zijn en zijn op detacheringbasis in het project werkzaam. Over hun inzet wordt uitsluitend besloten door de organisaties waar deze functionarissen in dienst zijn.

6. Voorlichtingsbeleid

De afdeling DIA/Rif-Noord rapporteert aan een begeleidende projectgroep en aan de directies van de participanten.

Elke participant heeft een vetorecht over de inhoud van de externe communicatie voor zover die inhoud direct betrekking heeft op de organisatie van deze partner.

7. Looptijd, in- en uittreding en wijziging van het convenant

Dit convenant heeft een geldigheidsduur tot en met de afwikkeling van het project.

Wijziging en tussentijdse beëindiging kan uitsluitend plaatsvinden op grond van een besluit van de gezamenlijke participanten.

8. Vertegenwoordiging en ondertekening

De participanten machtigen, binnen de grenzen van convenant en invoeringsplan, de manager van de afdeling DIA-Rif-Noord tot het vertegenwoordigen van de participanten en tot het ondertekenen van de hiermee samenhangende correspondentie. Bij afwezigheid is plaatsvervangende ondertekening door de secretaris van de afdeling mogelijk.

9. Citeertitel

Dit convenant kan worden aangehaald als: "Projectconvenant Wie woont waar?"

Bijlage: projectplan "Wie woont waar?"

Aldus overeengekomen te Groningen door (s.s.t.t.):

I. Gemeente Groningen:

Dienst RO-EZ
Algemeen Directeur J. Wibier
d.d.

Dienst Sozawe
Algemeen Directeur K.N.H. Dekker
d.d.

Dienst Informatie en Administratie
Algemeen Directeur W.P. van Egmond
d.d.

II. De woningcorporaties:

"Nijestee"
Directeur P. Bregman
d.d.

"In"
Directeur Y. Geerdink
d.d.

Stichting "De Huismeesters"
Directeur P.K. Hillenga
d.d.

Christelijke Woningstichting "Patrimonium"
Directeur J. van der Heide
d.d.

Stichting Woonstade Hoogkerk-Noorddijk
Directeur W.J. Nolden
d.d.

III. Projectuitvoerder:

Manager Rif-Noord
H.S. de Jong
d.d.

Bijlage 5.4 Melding van het project “Wie woont waar?” bij CBP

CBP

Afdeling Bestandsbeheer

Postbus 93374

2509 AJ Den Haag

Kenmerk: nieuwe melding project “Wie woont waar?”

Groningen, 12 augustus 2003,

Geachte mevrouw/heer,

Namens de gemeente Groningen zend ik u als bevoegd contactpersoon een nieuwe melding voor het project “Wie woont waar?” toe. Het project is gericht op het bestrijden van onrechtmatige bewoning en is sterk vergelijkbaar met het door uw rechtsvoorganger (Registratiekamer) beoordeelde en goedgekeurde project “Zoeklicht” van de gemeente Amsterdam.

De vragen van het meldingsformulier zijn in de bijlage beantwoord omdat op het meldingsformulier ruimte ontbrak om voldoende informatie over het project te verstrekken.

Deze bijlage geeft in punt I algemene informatie over het project, in punt II vindt de toetsing van het project aan het algemeen privacyreferentiekader plaats en in punt III worden de vragen van het meldingsformulier beantwoord. De nummering van de antwoorden correspondeert met de nummering van de vragen op het meldingsformulier.

Daarnaast wordt voor nadere informatie verwezen naar bijgaande nota “Wie woont waar?” en naar het getekende projectconvenant.

De beantwoording van de vragen leidt tot de conclusie dat het CBP niet om een voorafgaand onderzoek wordt gevraagd.

Met vriendelijke groet,

Mr. H.S. de Jong,
manager Rif-Noord.

Bijlage bij de Wbp-melding van de gemeente Groningen

Project “Wie woont waar?”

I. Algemene opmerkingen

Door middel van het project “Wie woont waar?” proberen de gemeente Groningen en de gezamenlijke woningcorporaties in de gemeente Groningen inzicht te krijgen in de omvang van de onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende ongewenste gevolgen.

De projectopzet is verwoord in nota “Wie woont waar?” (**bijlage 1**).

Op basis hiervan is een samenwerkingsconvenant opgesteld en getekend (**bijlage 2**).

Kort samengevat komt het project neer op het vergelijken van bestanden van de gemeente en de woningcorporaties om risico-adressen te detecteren voor nader onderzoek. Daarbij gaat het met name om vergelijking van verhuurdersgegevens, woninggegevens, Gba-gegevens, sociale dienstgegevens en vergunninggegevens. Doel van het onderzoek is het bestrijden van onrechtmatige bewoning, onveilige bewoning en uitkeringsfraude.

Het project is sterk vergelijkbaar met het Amsterdams “Zoeklichtproject”. Het nog onder de WPR hiervoor in 1997 opgestelde privacyreglement is door de toenmalige Registratiekamer goedgekeurd. Aan het project “Wie woont waar?” nemen minder partners deel. De Regiopolitie is bij het “Zoeklichtproject” wel projectpartner, bij het Groningse project “Wie woont waar?” niet.

De gemeente Groningen ziet de verantwoordelijkheid voor dit onderwerp verdeeld over drie gemeentelijke diensten en daarom hebben de bevoegde Algemeen Directeuren van drie gemeentelijke diensten het convenant getekend.

De projectuitvoering wordt op grond van praktische overwegingen gedelegeerd aan de afdeling Rif-Noord van de gemeente Groningen. De daar werkzame gemeentelijke ambtenaren zijn deskundig en ervaren in het uitvoeren van bestandsvergelijkingen en het verrichten van nader onderzoek. Het project is in de huidige vorm geen Rif-project waarover de stuurgroep Rif-Noord en/of het Landelijk overlegplatform een besluit heeft genomen. De besluitvorming over deelname aan het project “Wie woont waar?” is beperkt gebleven tot de gemeente en de woningcorporaties.

In deze bijlage bij de Wbp-melding wordt het deelproject getoetst aan het door gemeente en woningcorporaties gehanteerde privacy-referentiekader.

Daarna worden de vragen van het meldingsformulier beantwoord. De nummering is gelijk aan het meldingsformulier. De ondertekening heeft plaatsgevonden op het meldingsformulier.

II. De toetsing van het beoogde project aan het privacy-referentiekader

Dit referentiekader impliceert toetsing aan de essenties uit de privacybescherming. Deze essenties worden hieronder benoemd en daarbij wordt de gemaakte afweging beschreven.

1. De eis van de doelbinding van art. 7 en 8 Wbp.

Waarom willen de gemeente en de woningcorporaties deze koppeling en waarom is deze koppeling noodzakelijk? Welke belangen zijn in het geding?

De koppeling van bepaalde verhuurdersinformatie aan de uitkeringsadministratie van de dienst Sozawe en aan het Gba van de gemeente Groningen geeft zinvolle informatie voor detectie van risico- of schijnadressen. Met name de verschillen in adresvoering zijn onderzoekswaardig voor de gemeente en voor de woningcorporaties.

Voor een goed verdeel- en toewijzingsbeleid van woonruimte is het immers van groot belang te weten wie er daadwerkelijk in een woning woont.

Voor een rechtmatige verstrekking van Abw-uitkeringen is de feitelijke woonsituatie van doorslaggevend belang voor de bepaling van de hoogte van het uitkeringsrecht.

In verband met de veiligheid van de bewoners is het van belang om op een goede en systematische wijze overbewoning en/of illegale bewoning vast te kunnen stellen.

Tot nu toe vond de bevraging tussen de convenantpartners in individuele gevallen plaats.

De aanleiding voor het verzoek om gegevens was-is meestal een tip/klik uit de omgeving van de betrokkene of tegenstrijdige informatie in de beschikbare gegevens.

De koppeling van wooninformatie van gemeente en corporaties leidt tot kwantitatieve en kwalitatieve verbetering van de bestrijding van de onbekende (=zwarte) woonfraude.

In kwantitatieve zin worden meer signalen ontvangen dan op basis van tips.

Kwalitatief is sprake van een systematische aanpak en een gelijke "pakkans" voor betrokkenen.

De koppeling is noodzakelijk voor een goede uitvoering van de wettelijke verificatieplicht door de gemeente (art. 8 sub c Wbp) en is eveneens noodzakelijk voor de goede vervulling van de publiekrechtelijke taken door de gemeente (art. 8 sub e Wbp).

Voor de woningcorporaties geldt dat zij samen met de gemeente verantwoordelijk zijn voor een goede woonruimteverdeling en een goede uitvoering van de Woningwet (art. 70 lid 5) en de Huisvestingswet.

2. Wat is de wettelijke basis voor de gegevensuitwisseling?

De Algemene bijstandswet (Abw) verplicht in art. 122 lid 1 sub I de woningcorporaties om gemeenten informatie over verhuur en huurders te verstrekken. Dit kan op verschillende manieren vorm worden gegeven.

Tot nu toe vond de bevraging plaats in individuele gevallen. Voor de gewenste controle van het hele uitkeringsbestand zou de gemeente ook de huurdersinformatie van alle Abw-cliënten kunnen

vragen. Dit zou neerkomen op duizenden individuele verzoeken. Het nadeel daarvan is de enorme administratieve belasting bij beide organisaties.

Een alternatief is het verstrekken van het bestand met Abw-cliëntgegevens van de gemeente Groningen aan de woningcorporaties. De corporaties vergelijken de bestanden en leveren alleen de samenloop met de Abw-cliënten terug. Het probleem daarbij is dat Abw-cliëntgegevens gevoelige persoonsinformatie is en er geen wettelijke basis bestaat voor gegevensverstrekking van de gemeentelijke sociale dienst aan de woningcorporaties en het feit dat nutsbedrijf Essent een private organisatie is die buiten het sofi-domein valt.

Het uitleveren van Abw-gegevens kan voorkomen worden door het opvragen van de bestanden van de woningcorporaties. Het probleem daarbij is dat ook persoonsgegevens worden opgevraagd van niet-bijstandsccliënten en dat is weer niet de bedoeling van art. 122 Abw.

Er vindt ook informatieverstrekking aan de woningcorporaties plaats. Dit heeft niet betrekking op Abw-gegevens of vergunninggegevens, maar wel op afwijkingen tussen de Gba-registratie en de registratie door de woningcorporaties. De bevoegdheid voor het verstrekken van deze Gba-informatie is door de gemeente Groningen geregeld in de op art. 100 lid 1 Wet Gba gebaseerde mogelijkheid om via gemeentelijke verordening bepaalde instellingen recht op Gba-informatie te verlenen. Daarin heeft de gemeente Groningen, net als de meerderheid van de Nederlandse gemeenten, de modelverordening van de VNG gevolgd.

Gelet op alle belangen is gekozen voor het opvragen van corporatiebestanden op basis van art. 122 Abw en daarbij te werken met privacy-enhancing technologies (PET). Dit betekent dat zo min mogelijk gegevens worden opgevraagd, bij de koppeling door Rif-Noord een anoniem domein gecreëerd wordt waarbinnen gekoppeld wordt en dat alleen persoonsgegevens afleidbaar zijn voor zover sprake is van Abw-cliënten met een verschillende adresvoering. Bij punt 6 wordt dit nader uitgewerkt.

3. De eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

Hierbij gaat het om de vraag of de beoogde gegevensverwerking ten opzichte van het te bereiken doel niet een te zwaar middel is en of hetzelfde doel niet op een minder ingrijpende manier te realiseren is.

Gelet op de wettelijke verificatieverplichting en de hoge prioriteit die parlement en kabinet geven aan de fraudebestrijding, aan evenwichtige en rechtvaardige woonruimteverdeling en aan veiligheid van de bewoners, zijn de koppelingen die hierover risicosignalen blootleggen in beginsel aanvaardbaar. Dit oordeel wordt versterkt doordat het nader vervolgonderzoek naar het risicosignaal zorgvuldig binnen de wettelijke kaders wordt uitgevoerd en geregardeerd wordt door alle eventueel van toepassing zijnde rechtsmiddelen.

Het met deze koppeling te dienen verificatiebelang is groot. Woonsituatiefraude is, gerekend naar financiële en maatschappelijke schade, de belangrijkste fraudesoort bij de Abw.

Vanuit de woningcorporaties gezien doorkruist illegale onderverhuur (ook wel onrechtmatige bewoning of woonfraude genoemd) het verdeelbeleid.

De bestrijding ervan is moeilijk en tijdrovend en kan sterk verbeterd worden door deze koppeling. De subsidiaire methode om de benodigde gegevens te verkrijgen is onder 2 benoemd: duizenden losse verzoeken. Dit levert een onuitvoerbaar belasting op voor beide organisaties en leidt tot zeer veel onnodige verzoeken en controles. Maar de uiteindelijke detectie van de risicoadressen wordt wel bereikt. Deze variant wordt dan ook niet gezien als minder ingrijpend, maar als meer ingrijpend.

4. Is sprake van controle of opsporing?

Bij dit deelproject zijn drie fasen te onderscheiden. Alleen fase a wordt volledig en uitsluitend door Rif-Noord uitgevoerd. Het onderzoek in fase b vindt plaats door bevoegde medewerkers van de gemeentelijke dienst Sozawe die bij Rif-Noord gedetacheerd zijn. Bij dit onderzoek kunnen zij zich laten assisteren door medewerkers op het terrein van de Gba (DIA), vergunningen (RO/EZ). Medewerkers van woningcorporaties kunnen op grond van afwijkende Gba-informatie besluiten een adres te bezoeken. De resultaten hiervan kunnen worden opgenomen in de eindrapportage van Rif-Noord. Fase c wordt uitsluitend uitgevoerd door de bevoegde opsporingsfunctionarissen van de betrokken gemeentelijke diensten.

- a. In de eerste plaats wordt relevante bestanden geanalyseerd en gekoppeld en worden de technologische (on)mogelijkheden vastgesteld. In deze fase wordt zo veel mogelijk gewerkt met gecreëerde anonieme domeinen. De activiteiten in deze fase leiden uitsluitend tot een selectie van risicoadressen voor nader onderzoek.
- b. In de tweede fase worden de gedetecteerde risicosignalen nader onderzocht. Dit vindt plaats door middel van dossieronderzoek, eventueel aangevuld met (on)aangekondigd huisbezoek. Op basis van deze onderzoeksrapportage kan tot wijziging of beëindiging van de Abw-uitkering besloten worden. Alle administratieve bezwaar- en beroepsmogelijkheden staan open voor de de betrokkene. Ook kunnen huurcontracten gewijzigd worden of kan door corporaties overgegaan worden tot het instellen van ontruimingsprocedures.
- c. Als sprake is van valsheid in geschrifte, uitkeringsfraude en hoge benadelingbedragen kan ook gekozen worden voor een strafrechtelijk onderzoek. Dit wordt bepaald door de vervolgingsrichtlijn, de beschikbare bewijsmiddelen en het sepotbeleid van het OM.

5. Transparantie. De verwerking moet voor de burger inzichtelijk zijn.

De gegevensverwerking wordt inzichtelijk gemaakt door de Wbp-melding van de koppeling en de opname daarvan in het openbaar register.

Omdat de gegevensverwerking voortvloeit uit art. 8 sub e Wbp wordt de informatieverstrekking aan de betrokkene geregeld door art. 43 Wbp.

Rif-Noord is verantwoordelijk voor de beantwoording van deze informatieverzoeken.

In algemene zin wordt door de dienst Sozawe bij inlichtingenformulieren en voorlichtingsmateriaal ook gewezen op de wettelijke verificatiemogelijkheden bij andere organisaties.

6. Toepassing van privacy-enhancing technologies (PET).

Deze technologie wordt gevormd door een samenhangend geheel van ICT-maatregelen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer door het elimineren of verminderen van persoonsgegevens. Ook worden met toepassing van PET onnodige en ongewenste verwerkingen van persoonsgegevens voorkomen. Pet realiseert deze bescherming zonder verlies van functionaliteit van de koppeling.

Bij de koppeling van woningcorporatiegegevens aan de gegevens van de gemeente zijn de volgende PET-elementen doorgevoerd:

- a. Slechts een klein deel van de gegevens van de woningcorporaties wordt opgevraagd. Het gaat daarbij uitsluitend over postcodes/huisnummers (=koppelingscriterium) en de bij de woningcorporaties bekende namen op dat adres. Alleen deze gegevens worden gekoppeld aan de postcodes/huisnummers en nummers van de vergelijkingsbestanden: gemeentelijke Abw-uitkeringsadministratie, gemeentelijke woninggegevens, gemeentelijke vergunninggegevens en Gba-gegevens.
- b. Alleen de afwijkingen resp. verschillen in naam- en adresgegevens worden nader onderzocht. Alle vergeleken bestanden worden na de koppeling verwijderd en gewist. Het overgrote deel van de opgevraagde gegevens wordt zo spoedig mogelijk vernietigd. Op deze wijze is een anoniem domein gecreëerd waarbinnen gekoppeld is
- c. Overeenstemmende gegevens in de vergeleken bestanden worden niet geselecteerd en de daarbij behorende persoonsgegevens zijn in het koppelingsdomein niet herkenbaar en kunnen ook niet ter beschikking komen voor verdere verstrekking.

Bij de koppeling van sociale dienstgegevens aan de Gba worden uitsluitend deelselecties opgevraagd waarvan de onderzoeksrelevantie vast staat: veel uitkeringen op 1 adres, meer uitkeringen dan aanwezige kamers, aantal ingeschreven personen bij kamerverhuurbedrijven.

7. Rechten van de geregistreerde.

Degene van wie persoonsgegevens worden verwerkt heeft recht op informatieverstrekking, inzage, correctie, verwijdering, afscherming en verzet.

Voor beperking van deze rechten kan niet in algemene zin een categoriaal beroep op de uitzonderingsbepaling van art. 43 Wbp gedaan worden. Deze verzoeken worden van geval tot geval bekeken.

Omdat met een anoniem domein gewerkt wordt en de meeste gegevens zo spoedig mogelijk vernietigd worden, hebben de rechten op inzage, correctie, afscherming en verwijdering daardoor beperkte betekenis. De gegevens zijn immers beperkt en kort beschikbaar.

Voor zover een beroep op deze rechten wordt gedaan, worden deze verzoeken door Rif-Noord afgehandeld.

Voor de gevallen van gedetecteerde samenloop die voor nader administratief of strafrechtelijk onderzoek bij de gemeenten in behandeling is, wordt wel een beroep gedaan op de

uitzonderingsbepaling van art. 43 Wbp. De verzoeker wordt in deze gevallen verwezen naar de desbetreffende uitvoerder. Alleen daar is bekend wanneer een onderzoek is afgerond en welke gegevens wanneer voor inzage in aanmerking komen.

III. De beantwoording van de vragen van het meldingsformulier

1.1

Het aantal verantwoordelijken is gelijk aan het aantal partners dat voor het project "Wie woont waar" deelneemt aan het projectconvenant. Het betreft 8 partners, tezamen de verantwoordelijken vormend.

1.2

Deze 8 partners bepalen door het vaststellen van het projectplan doel en middelen van de verwerking en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de gehele verwerking.

1.3

De verantwoordelijken dan wel hun rechtsvoorgangers of rechtsopvolgers zijn:

de Gemeente Groningen, dienst RO/EZ

de Gemeente Groningen, dienst Informatie en Administratie

de Gemeente Groningen, dienst Sozawe

de Woningcorporatie Nijestee

de Woningcorporatie In

de Stichting De Huismeestersde Gemeente Emmen

de Christelijke Woningstichting Patrimonium

de Stichting Woonstade Hoogkerk-Noorddijk,

waarbij domicilie gekozen wordt bij de gemeente Groningen, afdeling DIA/Rif-Noord, postbus 30026, 9700 RM Groningen, tel. 050-5875672, fax. 050-5875697, mail rif-noord@noord.net.

2.1

De stuurgroep machtigt tot contactpersoon voor het voeren van Wbp-correspondentie: dhr. mr. H.S. de Jong, manager Rif-Noord, postbus 30026, 9700 RM Groningen, tel. 050-5875672, fax. 050-5875697, mail rif-noord@noord.net.

3.1

Er is geen bewerk, wel een projectleider. Deze projectleider is verantwoordelijk voor de gegevensverwerking, maar staat in hiërarchische verhouding t.o.v. één van de verantwoordelijken en is derhalve geen bewerk in de zin van de Wbp.

Als projectleider is aangewezen dhr. Z. Schoenmaker. Met hem zijn schriftelijke afspraken over de beveiliging gemaakt. De projectleider kiest domicilie bij Rif-Noord.

De projectleider kan bij de uitvoering van het project gebruikmaken van externe deskundigheid op het terrein van de automatisering. Deze deskundigen werken binnen een opdrachtrelatie waarbij

sprake is van schriftelijk gegarandeerde vertrouwelijkheid en worden als eigen personeel beschouwd.

4.1

De naam van de verwerking is "projectregistratie Wie woont waar".

5.1

Het doel van de verwerking is voor de onderdelen a, b en c ontleend aan de handreiking van de Registratiekamer over de Rif-teams (april 1999). De onderdelen d, e en f preciseren deze doelstelling voor het deelproject "Wie woont waar?".

- a. De handhaving van de wetgeving op het gebied van de sociale verzekeringen, sociale voorzieningen en belastingen.
- b. Het voorkomen en bestrijden van fraude op deze gebieden en daarmee samenhangende strafbare feiten.
- c. De signalering van criminogene gelegenheidsstructuren, het verrichten van onderzoek en het doen van preventieve aanbevelingen.
- d. Bij het project "Wie woont waar?" wordt beoogd om door middel van bestandskoppelingen frauderisico's te detecteren. De te koppelen bestanden betreffen bestanden van de verantwoordelijken zelf of worden bij derden uitsluitend binnen de wettelijk geregelde informatieverstrekking opgevraagd. Aan derden wordt geen informatie verstrekt buiten de wettelijk geregelde mogelijkheden.
- e. Het project "Wie woont waar?" heeft tot doel inzicht te krijgen in de omvang van de onrechtmatige bewoning en de daarmee samenhangende ongewenste gevolgen zoals onrechtmatige bewoning, onveilige bewoning en uitkeringsfraude.
De projectopzet is verwoord in nota "Wie woont waar?" (**bijlage 1**).
Op basis hiervan is een samenwerkingsconvenant opgesteld en getekend (**bijlage 2**).
- f. De verwerkte gegevens hebben alleen betrekking op controle. Als bij de controles vermoedens van strafbare feiten ontstaan, worden de controleactiviteiten beëindigd. De bevoegde opsporingsfunctionarissen worden over dit vermoeden geïnformeerd.

6.1

Er is 1 categorie van betrokkenen resp. objecten en deze betrokkenen zijn beperkt tot de gemeente Groningen: de natuurlijke personen en rechtspersonen waarvan de bij de convenantpartners geregistreerde gegevens verwerkt worden voor vergelijking en voor nader onderzoek naar de rechtmatigheid van de woonsituatie.

6.2

Over de onder 6.1 genoemde betrokkenen worden de onder 6.3 genoemde gegevens verwerkt.

6.3

1. Omtrent de in art. 6.1 vermelde natuurlijke personen kunnen de volgende gegevens worden opgenomen:

- a. de achternaam;

- b. de voornamen;
- c. de geboortedatum, de geboorteplaats en het geboorteland;
- d. het sofi-nummer;
- e. de burgerlijke staat;
- f. de achternaam van de partner/ huisgenoot respectievelijk de huisgenoten;
- g. de voornamen van de partner/ huisgenoot respectievelijk de huisgenoten;
- h. de geboortedatum van de partner/ huisgenoot respectievelijk de huisgenoten;
- i. het sofi-nummer van de partner/ huisgenoot respectievelijk de huisgenoten;
- j. de inwonende kinderen;
- k. het adres (de straatnaam, het huisnummer en de etage) en het telefoonnummer;
- l. de woonplaats (de postcode en de gemeente);
- m. de uitkering op grond van de Algemene Bijstandswet;
- n. het gebruik van individuele huursubsidie;
- o. de beschrijvingsdatum in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens;
- p. de huisvestingsvergunning;
- q. de ingangsdatum van het huurcontract.

2. Omtrent de adressen worden de volgende gegevens opgenomen:

- a. de straatcode;
- b. de bestemming;
- c. het kamertal;
- d. de huur;
- e. de eigenaar.

3. Omtrent de onderzoeksaspecten wordt vastgelegd:

- a. de gevallen met uitkeringsproblemen;
- b. de onterechte verstrekkingen van individuele huursubsidie;
- c. de signalen van overlast;
- d. de signalen van onder- en wederverhuur;
- e. de problemen met de huisvestingsvergunningen;
- f. de feitelijke bewoning en de afwijkingen hiervan ten opzichte van de beschrijvingen in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens;
- g. de datum van het huisbezoek;
- h. de aard en de resultaten van de handhavingacties.

6.4

Bovenvermelde soorten van gegevens worden uitsluitend gebruikt voor selectie van risicosignalen en voor nader onderzoek door de gemeente Groningen of door een aan het project deelnemende woningcorporatie.

6.5

Er worden geen bijzondere gegevens verwerkt.

7.1

De verwerkte gegevens worden slechts verstrekt aan de diensten van de gemeente Groningen en aan de deelnemende woningcorporaties indien en voor zover de gemeente of de woningcorporatie daar op grond van een wettelijke taak belang bij hebben, wettelijke bepalingen daartoe verplichten of de geregistreerde daartoe schriftelijk toestemming heeft verleend.

De verstrekking vindt plaats aan de bevoegde functionarissen van de deelnemende diensten en corporaties.

8.1

De persoonsgegevens worden beveiligd.

8.2

Bij Rif-Noord zijn de volgende beveiligingsmaatregelen genomen om de persoonsgegevens van de projectregistratie "Wie woont waar?" te beschermen:

- a. vastgesteld beveiligingsbeleid en beperkende instructies aan de projectleider en de automatiseerder
- b. inbraakalarm in combinatie met huisvesting in een politiegebouw
- c. logische toegangscontrole d.m.v. wachtwoord en pincode
- d. logische toegangscontrole d.m.v. toegangspasje met foto
- e. controle van toegekende bevoegdheden.
- f. Toepassing van privacy-enhanced technologies (PET).

8.3

Er is geen bewerker.

8.4

Toegang tot de verwerking hebben:

- a. personeel dat onder leiding van de verantwoordelijken staat
- b. deskundige derden die binnen een met waarborgen omklede opdrachtrelatie als eigen medewerkers beschouwd kunnen worden.

8.5

Er worden geen gegevens langs elektronische weg verzonden. Vraag 8.6 is n.v.t.

9.1

Er vindt geen doorgifte naar landen buiten de EU plaats. Vraag 9.2 is n.v.t.

10.1.A

Ja. Rif-Noord werkt, voor zover beschikbaar, met de door de betrokken gemeentelijke diensten geregistreerde sofi-nummers met het doel om de geselecteerde risicosignalen herkenbaar te maken voor nader onderzoek. Bij de vergelijkingen met de woningcorporaties wordt geen gebruik gemaakt van sofi-nummers.

Het sofi-nummer wordt op twee manieren na elkaar gebruikt:

- a. in eerste instantie voor de realisatie van de koppeling resp. de selectie van de risico-signalen
- b. daarna voor de herleiding van deze risicosignalen naar persoons- en dossiergegevens.

10.1.B

Ja. Het gebruik van het sofi-nummer is voorgeschreven bij wet voor gegevensuitwisseling (art. 126 Abw).

10.2

Nee. Rif-Noord legt in het kader van dit deelproject geen gegevens vast die door eigen waarneming zijn verkregen en waarover de betrokkene niet wordt geïnformeerd.

Voor zover waarnemingen door gemeentelijke controleambtenaren bij de risicoadressen worden uitgevoerd vinden deze plaats binnen de normale controlebevoegdheden.

10.3.A

Nee. Vraag 10.3.B is n.v.t.

10.4

Conclusie 2. Het CBP wordt niet verzocht om een voorafgaand onderzoek in te stellen.